

Yerel Medyada Ekolojik Direniş ve Siyasal Söylem: İğneada Nükleer Santral Projesi'nin Trakya Basınındaki Temsili

Ecological Resistance and Political Discourse in Local Media: The Thracian Press' Representation of the İğneada Nuclear Power Plant Project

Kürşad Erkal^a

^aDr. Öğr. Üyesi, Kırklareli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Görsel-İşitsel Teknikler ve Medya Yapımcılığı Bölümü, Kırklareli, Türkiye. E-posta: kursaderkal@klu.edu.tr

ÖZ Enerji, insanlık medeniyetinin tarihsel gelişiminde lokomotif bir rol üstlenmiş, kaynakların kontrolü güç ve refahı beraberinde getirmiştir. Ancak benimsenen geleneksel enerji politikaları, küresel ekolojik dengeyi bozarak iklim krizini tetiklemiştir. Bu çelişki, dünya genelinde örgütlü bir çevre bilincinin doğmasının yanı sıra ekolojik sorunların geniş kitlelere duyurulması ve siyasal kararların etkileneceği sürecinde çevre iletişimi ile çevre gazeteciliği disiplinlerinin gelişmesine zemin hazırlamıştır. Bu çalışma, çevre gazeteciliği literatürü bağlamında yerel dinamiklere odaklanarak, Türkiye'de yapımı planlanan İğneada Nükleer Santral Projesi tartışmalarında yerel medyanın rolünü ve projeyi ele alış biçimini incelemeyi amaçlamaktadır. Nitel ve nicel içerik analizinin yanı sıra eleştirel söylem analizinin kullanıldığı araştırmanın örneklemi Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ'da yayın yapan dokuz yerel gazeteden seçilen 121 haber oluşturmaktadır. Bulgular, incelenen gazetelerin projeye karşı bir tutum sergilediğini ve haberlerin %90'ının olumsuz bir tona sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca yerel basın konuya ilişkin özgün içerik üretmekten ziyade, muhalif siyasi söylemler ile sivil toplum kuruluşlarının eylemlerini kamuoyuna duyuran bir "megafon" işlevi gördüğü belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler

yerel basın • çevre iletişimi •
çevre gazeteciliği •
nükleer santral • enerji

ABSTRACT

Energy has played a driving role in the historical development of human civilization. Control over energy resources has brought with it power and prosperity. However, traditional energy policies have disrupted the global ecological balance, triggering the climate crisis. This contradiction has fostered the emergence of organized environmental awareness worldwide and also laid the groundwork for environmental communication and environmental journalism being developed as disciplines while raising public awareness of ecological issues and influencing political decisions. This study aims to examine local media's role and approach to the debates surrounding the planned İğneada Nuclear Power Plant Project in Türkiye, focusing on local dynamics within the context of the literature on environmental journalism. This research employs both qualitative and quantitative content analysis, as well as a critical discourse analysis, with a sample consisting of 121 news articles selected from nine local newspapers published in Edirne, Kırklareli, and Tekirdağ. The findings indicate the examined newspapers to have adopted an opposing stance toward the project and 80% of the news articles to have a negative tone. Furthermore, the local press has been determined to function more as a megaphone amplifying the opposition's political discourse and civil society organizations' actions to the public rather than producing original content on the subject.

Keywords

local press • environmental
communication •
environmental journalism •
nuclear power plant • energy

Erkal, K. (2026). Yerel medyada ekolojik direniş ve siyasal söylem: İğneada Nükleer Santral Projesi'nin Trakya basınındaki temsili. *EnergyTR*, 3(1), 5-33.
<https://doi.org/10.65552/energytr.2026.3.1.001>

EXTENDED ABSTRACT

Energy has played a driving role in developing civilization since the earliest periods of human history, enabling tremendous leaps forward in everything from transportation to industrialization. However, this progress has not been uniform. Energy has also been at the center of societal competition and conflicts. Since ancient times, societies have gained global or regional power to the extent that they could solve their energy problems. Energy resources and the ability to access them also currently remain indispensable elements for a country's prosperity and independence.

Current energy paradigms aim to increase power and prosperity yet are paradoxically leading to a global climate crisis. Growth-oriented economic models have increased the demand for energy, thereby institutionalizing a destructive system that views nature solely as a resource. This paradox creates an atmosphere of uncertainty regarding whether humanity will make a new civilizational leap driven by its appetite for energy or destroy its own habitat.

Attention began to be drawn to the contradictions between energy-driven growth and environmental degradation as early as the 1950s. This process laid the groundwork for organized movements advocating renewable energy as an alternative model. The need to produce and disseminate information for raising public awareness has led to the emergence of new disciplines such as environmental communication and environmental journalism. As a result, the media has become an active actor in conveying ecological issues and supporting collective resistance. Türkiye is also facing similar challenges. While striving to maintain energy inde-

pendence on one hand, it is developing policies aimed at preserving nature on the other. Although investments in renewable energy have been made, Türkiye has placed nuclear energy on its agenda due to these sources being unable to meet demand. The first concrete step was taken with the Akkuyu project in Mersin, followed by plans for the Sinop and Kırklareli İğneada regions. Due to the unique ecological diversity of the Longoz forests in İğneada, the project has drawn criticism from local residents and civil society organizations.

The role of the local media in the debates surrounding the İğneada Nuclear Power Plant Project constitutes the central topic of this study. The research aims to analyze the main arguments local newspapers across Thrace (Edirne, Kırklareli, Tekirdağ) have used to discuss the project. Because the literature on environmental journalism generally focuses on national media, this study is expected to offer a unique contribution to the field through its focus on local dynamics.

The study employs qualitative and quantitative content analyses as well as a critical discourse analysis. A total of 121 news articles identified from nine newspapers published in Edirne, Kırklareli, and Tekirdağ form the study's sample. Based on the findings, the newspapers are determined to have taken a stance against the nuclear power plant project, with 80% of the news articles conveying a negative tone. Rather than providing original content on the subject. The local newspapers have been observed to serve as a megaphone for conveying the opposition's political discourses and civil society organizations' actions to the public.

Giriş

Enerji olgusu insanlığın gelişme ve medeniyet kurma sürecinin ayrıştırmaz bir parçasıdır. Tarihi boyunca insanlık bir enerji arayışı içinde olmuş, keşfettiği enerji kaynaklarını kontrol etmeye çalışmıştır. Ateşin evcilleştirilmesinden su ve rüzgâr kuvvetinin kontrol edilmesine, fosil yakıtlardan atomun parçalanmasına kadar geniş bir yelpazede gösterilen enerjiyi ıslah etme çabaları medeniyetin yükseliş seyriyle paralellik göstermektedir. Bu bağlamda değerlendirildiğinde, enerji sadece teknik bir girdi değil toplumların varlık mücadelesinde ve medeniyet ilerleyişinde temel bir gereklilik olarak belirginleşmektedir.

İlkel dönemlerden itibaren enerji kaynaklarının kullanımı topluluklara güç ve gelişim noktasında hiyerarşik bir üstünlük sağlamıştır. Modern dünyada ise bu durum çok daha belirgin bir göstergeye dönüşmüştür. Bugün ülkeler arasındaki hiyerarşinin belirlenmesinde en stratejik parametrelerden birisi enerjidir. Ülkelerin sahip oldukları enerji kaynakları ya da bu kaynaklara erişim yetenekleri, ekonomik refahın, siyasal bağımsızlığın ve küresel güç izdüşümünün anahtarı niteliğindedir. Güncel gözlemler bu gerçeği bir kez daha gözler önüne sermektedir. Sıcak olarak yaşanan küresel gerilimlerin temelinde yine enerji kavramı üst başlık niteliğindedir ve enerji kaynağının, enerji yollarının, enerji dağılımının kontrolü konusu şu anki güç mücadelesinin temelini oluşturmaktadır.

Güç ve refah elde etme arzusuyla tetiklenen mevcut enerji paradigması, paradoksal bir biçimde tüm insanlığı tehdit eden küresel kriz dinamiklerini de bünyesinde barındırmaktadır. Endüstriyel ilerleme, rekabet, sürekli güncellenen, artan büyüme iştahı nedeniyle enerjiye duyulan ihtiyaç doğanın doğasını göz ardı eden, ona sadece bir kaynak deposu olarak yaklaşan bir ekonomi düşünce sistematığının yerleşmesine neden olmuştur. Gelişen noktada küresel ölçekte ekolojik yıkımlara, biyolojik çeşitliliğin daralmasına ve iklim krizine riskli bir kapı aralanmıştır. Medeniyetleşme süreci ile çevresel yıkım arasındaki bu doğrudan ilişki, sürdürülebilirliğin önündeki aşılması güç bir engeldir.

Bahsi geçen çelişkinin ürkütücü sonuçları, özellikle 1950'lerden itibaren çevre duyarlılığını artırmış, çevre hareketlerini kitleselleştirmiş ve doğayı önceleyen bir siyasal bilincin doğmasını sağlamıştır. Fosil yakıtların ve yüksek riskli enerjilerin yol açtığı tahribata alternatif olarak doğan yenilenebilir enerji kavramı, bu bilinci savunan aktörlerin temel argümanı olmuştur. Bu yönelim, teknik bir tercihin ötesinde doğaya karşı ahlaki bir tavır simgeler. Mücadelenin kurumsallaşarak hayati bir noktaya taşınması, konuyla ilgili bilgi üretimini ve yayılımını da stratejik bir mesele haline getirmiştir. Bu bağlamda medyanın etkin kullanımı, bilgilerin kamusal alana taşınarak toplumsal farkındalığın inşası için önem kazanmış; çevre iletişimi ve gazeteciliği yeni bir disiplin olarak öne çıkmıştır. Böylelikle medya, çevresel felaketlerin sadece raporlandığı bir mecra olmaktan çıkıp, ekolojik dünyanın savunulduğu ve tahribata karşı direnişin siyasal söyleme dönüştürüldüğü bir mücadele alanına dönüşmüştür.

Türkiye'nin enerji görünümü de benzer sorunlar barındırmaktadır. Artan enerji ihtiyacının karşılanması, enerji bağımsızlığının kazanılması ve doğal yaşamın sürdürülebilirliği, cevaplanması gereken devasa sorulardır. Fosil yakıtlarda büyük oranda dışa bağımlı olan Türkiye, bu kaynakların çevresel zararları nedeniyle son yıllarda yenilenebilir enerjiye ciddi yatırımlar yapsa da mevcut üretim talebi karşılamaktan uzaktır. Bu gerçekler doğrultusunda Türkiye, enerji politikalarının önemli bir bölümünü nükleer enerjiye kaydırmış ve Akkuyu Nükleer Santrali Projesi ile ilk somut adımını atmıştır. Henüz bu santral devreye alınmamışken Sinop ve Kırklareli İğneada'da iki projenin daha başlatılacağına açıklanması, çevre ve güvenlik eksenli geniş toplumsal tartışmaları beraberinde getirmiştir. En sıcak tartışmaların yaşandığı, Avrupa'nın en büyük longoz (subasar) ormanlarına ve eşsiz bir ekosisteme sahip İğneada'da nükleer santral düşüncesi, başta yerel halk ve sivil toplum kuruluşları olmak üzere geniş bir kesimde dirençle karşılaşmıştır.

Küresel ölçekte izlenen enerji politikaları, ekosistemler üzerindeki baskısı nedeniyle sıklıkla merkezi yönetimler ile yerel topluluklar arasında çatışma alanları doğurmaktadır. Türkiye'nin enerji projeksiyonunda yer alan İğneada Nükleer Santral Projesi de benzer bir gerilimi tetiklemiştir. Bölgenin eşsiz longoz ormanları, biyosfer rezerv alanları ve yerel kültürel mirasın tehdit altında olduğu düşüncesi yerel halkta ciddi endişe uyandırmıştır. Bu süreçte nükleer santral projesinin yerel basın aracılığıyla nasıl bir söylemle inşa edildiği, medyanın ekolojik direnişi destekleyen bir 'karşı-kamu' mu yoksa merkezi otoritenin söylemini onaylayan bir 'meşrulaştırma mekanizması' mı olduğu sorusu bu çalışmanın temel problemini oluşturmaktadır. Bu bağlamda araştırma, projenin Trakya genelindeki (Edirne, Kırklareli, Tekirdağ) yerel gazetelerde çevresel, ekonomik ve siyasal boyutlarıyla hangi temel tezler üzerinden ele alındığını çözümlemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda haberlerin projeyi onaylayan bir söylem mi kurduğu yoksa eleştirel bir yaklaşımla kamusal bir tartışma alanı mı açtığı incelenirken, yerel aktörlerin görüşlerinin bu mecralarda ne ölçüde temsil edildiği de tespit edilecektir. Çevre gazeteciliği üzerine yapılan çalışmaların genellikle ulusal medya odağında şekillenmesi, yerel medyanın sunduğu perspektifin literatürde geri planda kalmasına neden olmaktadır. Bu doğrultuda, yerel dinamikleri temel alan medya yaklaşımlarının incelenmesinin çevre iletişimi alanındaki eksikliği gidereceği ve literatüre özgün bir değer katacağı düşünülmektedir.

Enerji ve Çevre Çelişkisi

Endüstrileşme, Enerji ve Çevre Sorunları

Enerji kaynaklarına hükmettikçe insanın doğaya müdahalesinin de artmaya başladığı gözlenmektedir. Ateşin yakıcı gücünü kullanarak kendisine tarım alanları, yerleşim yerleri oluşturmaya başlayan insan, su çarklarıyla birlikte endüstriyel gelişimini hızlandırmış, akarsular üzerine inşa ettiği su çarklarıyla geliştirdiği endüstriyel üretim pratiklerini kont-

rollü bir şekilde yürütme çabasına girmiştir. Bir başka ifadeyle, mevcut akarsular üzerine kurduğu fabrika usulü yapıları başka bölgelerde kullanabilmek için nehirlerden birçok su kanalları türetmeye başlamıştır. Özellikle demirhane, tekstil ve maden işletmeciliğinde kömür enerjisine geçene kadar su çarklarıyla birlikte fabrika usulü üretim yaygınlaşmış, İngiltere, Fransa, Almanya ve ABD gibi ülkelerde ciddi oranda kanallar ve barajlar inşa edilmiştir (Viollet, 2017, s. 571).

Endüstriyel gelişmelerin arkasındaki bir diğer önemli enerji kaynağı kömürdür. Kömürün ısınma ve yakıt amacıyla bilinçli kullanımı Paleolitik ve Mezolitik dönemlere kadar uzanmaktadır (Théry ve ark., 1995, s. 510). Ancak kömürün ideal bir enerji kaynağı olarak tarih sahnesine çıkışı 16. yüzyılın ortalarında, özellikle İngiltere’deki talep patlamasıyla başlamış; 18. yüzyılın sonlarında ise üretim yüzlerce kat artarak ucuz bir enerji bolluğu yaratmıştır (Howes, 2023, s. 2). Sanayi Devrimi’nin başlatıcısı sayılan kömür, buhar, kimya ve elektrik gibi yeni enerji türlerinin önünü açarak Avrupa’da benzeri görülmemiş bir gelişim sağlamıştır (Turnbull, 2021, s. 248). Buhar makineleriyle gerçek değerine ulaşan bu kaynak günümüzde de endüstriyel emtia ve enerji üretimindeki önemini sürdürmektedir (Lefèvre, 2026). Fakat kömürün sağladığı ucuz ve verimli enerjiye karşın zararları da oldukça fazladır. İçeriğindeki kurşun, cıva, nikel, arsenik gibi ağır metaller ile uranyum ve toryum gibi radyoaktif elementler su, hava ve toprağa karışarak insan sağlığı ile çevreye büyük tehlikeler oluşturmaktadır (Çeçen, 2015, s. 149–150). Bu nedenle günümüzde iklim değişikliği çerçevesinde kömür kullanımını azaltmaya, hatta sıfırlamaya yönelik politikalar geliştirilmektedir (Ustun ve Cizreli, 2023, s. 252).

Yirminci yüzyılın ortalarından itibaren kömür kullanımından hidrokarbonlara doğru bir yönelim başlamıştır (Melsted ve Pallua, 2018, s. 400). Ancak ucuz bir enerji kaynağı olan kömürün yerini petrol türevli yakıtlara bırakmasındaki asıl kırılma, İngiliz Kraliyet Donanması’nın aldığı küresel enerji dengelerini sarsan karardır. Almanya ile rekabette donanmanın gücünü ve hareket kabiliyetini artırmak adına kömürlü motorlar yerini petrol-lü motorlara bırakmıştır. Petrolün yüksek enerji yoğunluğu gemilerin daha hızlı hareket etmesini sağlamış; kolay taşıma ve ikmal imkanları ise daha uzun süreli ve mesafeli seyirleri mümkün kılmıştır. Ayrıca boru ve pompalarla yapılan otomatik yakıt beslemesi, sürekli kömür küreyecek insan kaynağı ihtiyacını ortadan kaldırmıştır. Bu değişim stratejik bir üstünlük de getirmiştir: Kömür ikmali için limanlarda uzun süre hareketsiz kalan gemiler, deniz ortasında petrol takviyesi alabildikleri için hareket kısıtlamasından kurtulmuşlardır (Yergin, 1991, s. 154–156).

Petrolün askeri alanda güç çarpanı olarak kullanılmasının ardından, ekonomik bir güç unsuru olarak endüstriyel alana yayılmasıyla ikinci aşamaya geçilmiştir. 1910’da petrolün enerjideki payı %5 iken, 1973’te %50’ye yükselmiştir. II. Dünya Savaşı sonunda petrol, kü-

resel ulaşım, elektrik üretimi ve ısıtmada kilit kaynak haline gelmiş, 1970’lerden itibaren ise endüstrileşen dünya petrol odaklı köklü bir dönüşüm yaşamıştır (Podobnik, 1999, s. 156). Petrol ve türevlerinin küresel ticari döngüde yaygınlaşması, sağlık ve çevre üzerinde ciddi riskler doğurmuştur. Tedarikle başlayan bu riskler, işlenmiş ürünlerin kullanımıyla çeşitlenmiştir. Bu bağlamda petrolün etkileri iki boyutta değerlendirilir: İlki arama, sondaj, çıkarma, taşıma, işleme süreçleri ve sızıntılardan kaynaklanan etkiler; ikincisi ise yakıt ve petrole dayalı ürünlerin kullanımıyla ortaya çıkan etkilerdir (Anse Sile, 2014). Çıkarma ve taşımadaki zorluklardan kaynaklanan sızıntılar (Sharma ve ark., 2024, s. 1) özellikle açık denizlerde çevreyi ve insan sağlığını olumsuz etkilemektedir (Soares ve ark., 2020, s. 155). Ancak asıl tartışılan konu, başta petrol olmak üzere fosil yakıtların küresel iklim değişikliğine neden olmasıdır. Dünya genelinde beliren hava kirliliği, asit yağmurları, ozon tabakasında incelme ve küresel ısınma gibi sorunlar çevre hareketlerini yükseltmiş ve sanayi toplumunun temel ilkelerinin sorgulanmasına yol açmıştır (Yergin, 1991, s. 15, 779).

Dünya genelinde ülkeler hızla sanayileşirken, artan enerji ihtiyaçlarının güvenli ve istikrarlı karşılanması kritik bir konu haline gelmiştir. Fosil yakıtlar üzerine kurulu modern sanayi ekosisteminin en büyük açmazı ise bu kaynakların yeryüzünde dengesiz dağılımasıdır. Bazı ülkeler rezerv bakımından zenginken, bazıları gelişmiş sanayi altyapılarına rağmen enerji açısından oldukça fakirdir. Bu durum ülkeleri fosil yakıt ithalatına yöneltmektedir (Çelik ve ark., 2015, s. 56). Ancak süreç bu kadarla sınırlı değildir. Enerji ihtiyacını ithalatla karşılayan ülkeler bir anlamda dışa bağımlı hale gelmektedir. Bu nedenle birçok ülke bağımlılığı en aza indirmek, kaynaklarını çeşitlendirmek ve uzun vadeli enerji güvenliği sağlamak adına nükleer enerjiye yönelmiştir.

Nükleer enerji diğer kaynaklara göre oldukça yenidir. Barışçıl amaçlarla ilk denemeleri 1930’lu yıllara dayanan bu teknolojinin ilk enerji üreten santralleri 1955’te ABD ve Sovyetler Birliği’nde kurulmuştur. Ülkeler arasında hızla yaygınlaşan bu tesisler, 1975 yılına gelindiğinde 19 farklı ülkede 157 santrale ulaşmıştır (Temurçin ve Aliagaoglu, 2003, s. 26). Nükleer enerjiyi ciddi bir alternatif olarak ülkelerin gündemine sokan ve bu yaygınlaşmayı tetikleyen asıl olay ise 1973 petrol krizidir. Kriz öncesinde kurulum ve işletim maliyetleri yüksek olan nükleer enerji, krizle birlikte petrol fiyatlarındaki hızlı artış ve tedarik riskleri nedeniyle uygun bir seçenek haline gelmiştir (Yılmaz ve Kalkan, 2017, s. 187, 189). Bugün 30’dan fazla ülkede 437 nükleer reaktör enerji ihtiyacını karşılamak üzere faaliyet göstermektedir (Nuclear power plants in the world, 2026).

Hidrokarbon kaynaklarına kıyasla düşük sera gazı salımı, iklim koşullarından etkilenme, az hava kirliliği ve dışa bağımlılığı azaltma gibi avantajları olsa da (Arı ve Yılmaz, 2023, s. 269-272) nükleer enerjinin insan sağlığı ve çevreye yönelik zararları üzerine derin tartışmalar sürmektedir. Santrallerin projelendirme, kurulum, işletme ve söküm süreçlerinin

her biri ciddi riskler barındırdığından güvenlik önlemleri en üst düzeyde tutulmaktadır (Hakkioğlu Tüylüoğlu ve Türkan, 2023, s. 51). Günümüz teknolojisi önemli yenilikler getirse de tehlikeyi tamamen ortadan kaldırma garantisi sunmamaktadır (Rosenkranz, 2011, s. 14). Geçmişte yaşanan Three Mile Island (ABD - 1979), Çernobil (Sovyetler Birliği - 1986) ve Fukushima (Japonya - 2011) faciaları bu tereddütleri diri tutmaktadır. En büyük risk, bir kaza anında radyoaktif maddelerin doğaya saçılarak yaşama vereceği zarardır. Bu yüzden santral çevresinde geniş bir koruma alanı oluşturulur. Sürecin tamamı merkezi Viyana'da bulunan Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu (IAEA) tarafından sıkı şekilde denetlenmekte ve risk durumunda lisans talebi reddedilmektedir (Hakkioğlu Tüylüoğlu ve Türkan, 2023, s. 56). Diğer bir önemli risk ise radyoaktif atıkların saklanması sorunudur. Düşük, orta ve yüksek seviyeli bu atıklar, özel işlemlerden geçirilerek çok uzun süre depolanmak zorundadır. Oldukça maliyetli olan bu depolamanın tam anlamıyla güvenli olup olmadığı tartışmalıdır (Rosenkranz, 2011, s. 24). Zira bir nükleer atığın doğada yok olma süresi on binlerce yılı bulmaktadır (Kaya, 2012, s. 75).

Endüstriyel Yükselişten İklim Krizine

İnsanların yaşam şartlarını iyileştirmeleri ve refahlarını sürdürebilmeleri için enerji vazgeçilmez bir şarttır. Zaman içinde teknolojik ilerlemeler ve yüksek kentleşme oranlarıyla birlikte enerji kullanımı hiç olmadığı kadar artmıştır ve artmaya devam etmektedir (Muriç, 2021, s. 1). Bu döngüsel yapı içinde artan ihtiyacı karşılamak adına daha fazla kömür, petrol ve doğal gaz kullanılmakta, daha çok nükleer santral inşa edilmektedir. Ancak özellikle hidrokarbon yakıtların yoğun kullanımı nedeniyle artan karbondioksit (CO₂) emisyonları, iklimi, doğanın dengesini ve insan sağlığını tehdit eder hale gelmiştir (Owusu ve Asumadu-Sarkodie, 2016, s. 3). Bir yanda hayatı kolaylaştırıp insanlığı geliştiren mevcut enerji kaynakları, diğer yanda ise yaşanabilir dünya şartlarını tehdit edebilmektedir. Modern dünyanın önünde büyük bir çelişki olarak duran bu sorun, son yıllarda küresel çapta çok daha yoğun şekilde tartışılmaktadır.

Sanayileşme ve ekonomik büyüme ile çevreyi koruma arasındaki çelişkiye dikkat çeken ilk girişim, Roma Kulübü'nün 1972 tarihli "Büyümenin Sınırları" raporudur. Raporda, uzun vadeli büyüme hedeflerinin ekolojik dengeyi bozacağı belirtilerek yeni bir ekonomik anlayış vurgulanmıştır. Aynı yıl düzenlenen BM İnsan Çevresi Konferansı'nda da büyümeden vazgeçmeden çevre sorunlarıyla nasıl mücadele edileceği tartışılmıştır. 1980'deki Brandt Komisyonu Raporu ise sorunlara yönelik ortak eylem eksikliğine dikkat çekmiştir. 1987 tarihli "Ortak Geleceğimiz" raporu da benzer şekilde, gelecek kuşakların imkanlarını tüketmeden bugünün ihtiyaçlarını karşılamayı hedefleyen, çevresel dengeleri gözetken bir kalkınma modelini savunmuştur. 1992 yılında konu Rio de Janeiro'daki BM Çevre ve Kalkınma Konferansı ile ilk kez uluslararası resmi bir zemine taşınmıştır. Burada hazır-

lanan ve 1994'te yürürlüğe giren "BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi" ile ülkelere sera gazı emisyonlarını azaltma yükümlülükleri getirilmiş; ülkeler emisyonlarını 2000 yılına kadar 1990 seviyelerine düşürmeyi taahhüt etmişlerdir. Sözleşme gereği her yıl Taraflar Konferansları düzenlenmeye başlamış, bunların en dikkat çekicisi 1997'deki Kyoto Konferansı olmuştur. Bu toplantıda eski hedeflere ulaşamadığı vurgulanarak 2008-2012 yılları arasında sera gazı emisyonlarının 1990 düzeyinin en az %5 altına indirilmesi hedefi güncellenmiştir (Dağdemir, 2015, s. 50–52).

Kyoto Protokolü, yapılan çerçeve toplantıların ardından 2005 yılında yürürlüğe girmiştir. Ancak coğrafya, kültür, kalkınma düzeyleri gibi farklılıklar nedeniyle iyi niyetle alınan kararların uygulanması ve hedeflere ulaşılması mümkün olmamıştır. 2011'deki Durban Konferansı'nda hedeflere ulaşamadığı bir kez daha vurgulanmış; doğayı koruyacak ve iklim bozulmasına insan etkisini en aza indirecek yeni bir protokolün hazırlanması gereği belirtilmiştir (Türkeş, 2021, s. 53). Ülkelerin farklı ihtiyaç, imkân ve gündemleri yüzünden hedefler yine yerine getirilememiş ve iklim değişikliği tartışmaları endişeyle sürmüştür. 12 Aralık 2015'te Paris'te düzenlenen BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 21. Taraflar Konferansı, ortak iradenin en somutlaştığı zirve olmuştur. Bu toplantıda iklim değişikliğinin gezegen için geri döndürülemez bir tehlike olduğu ve karbon emisyonlarının iş birliğiyle kontrol altına alınması gerektiği kabul edilmiştir. 4 Kasım 2016'da yürürlüğe giren sözleşme, imzalayan 187 ülkeye 2020'den itibaren küresel iklim sistemini koruma ve karbon emisyonlarını sınırlandırma konularında bağlayıcı yükümlülükler getirmiştir (Türkeş, 2021, s. 65–67).

Paris İklim Anlaşması'nın en temel çıktısı, karbon salınımını azaltarak tehlikeli iklim değişikliklerinin önüne geçmektir. Karbon salınımına neden olan unsurların başında fosil yakıtlar geldiğinden, anlaşmanın katılımcılara yüklediği görev bir anlamda fosil yakıtlardan uzaklaşarak güneş, rüzgâr, jeotermal ve hidroelektrik gibi yenilenebilir kaynaklara geçiştir. Birçok ülke hem emisyonları azaltmak hem de enerji maliyetlerini düşürmek adına bu kaynaklara ciddi yatırımlar yapmaktadır. Örneğin 2024 itibarıyla yenilenebilir enerji yatırımları, fosil yakıtlardan elde edilen elektrik yatırımlarına göre 10 kat artış göstermiştir. Yenilenebilir enerji teknolojilerindeki gelişmeyle beraber yaşanan kalite artışı ve maliyet düşüşleri, ülkelerin yatırım iştahını daha da kabartmaktadır (Atkinson ve Gulli, 2025).

Diğer taraftan, bölgesel gerilimler ve sıcak savaşlar nedeniyle oluşan enerji arz güvenliği sorunu da yenilenebilir enerji yatırımlarına hız kazandırmaktadır. Özellikle 24 Şubat 2022'de başlayan Ukrayna-Rusya savaşının ortaya çıkardığı enerji şokuna 28 Şubat 2026'da İsrail ve ABD'nin İran'a saldırmasıyla başlayan savaşın eklenmesi, enerji kaynaklarının niteliğini daha hayati bir konu haline getirmiştir. Rusya'nın petrol ve doğal gaz tedariğini Avrupa'ya stratejik bir baskı aracı olarak kullanması, Batı'nın uyguladığı ambargolar ve Ukrayna'nın Rusya'ya ait üretim tesisleri ile deniz tankerlerini hedef alması fosil yakıtlardaki kırılganlı-

ğı yeniden gündeme getirmiştir. Dünya bu duruma alışmaya çalışırken patlak veren İsrail-ABD-İran savaşı ise daha büyük bir krizin kapısını aralamıştır. Dünya enerji ticaretinin %20'sinin gerçekleştirildiği Hürmüz Boğazı'nın İran tarafından gemi geçişlerine kapatılması ve bölgedeki petrol üreticisi ülkelerin tesislerinin tehdit altına girmesi, petrol ve doğal gaz fiyatlarını kontrol edilemez hale getirerek küresel bir ekonomik krize yol açmıştır.

İklim üzerindeki olumsuz etkileri ve arz güvenliği riskleri nedeniyle popüleritesini kaybeden petrol ve doğal gaz gibi fosil yakıtlar, her şeye rağmen dünya enerji ihtiyacını karşılamada hâlâ çok yüksek paya sahiptir ve bunu uzun yıllar koruyacak gibi görünmektedir. Çünkü alternatif olarak sunulan yenilenebilir enerji kaynakları da sanıldığı kadar masum olmayıp, hem çevresel hem de sürdürülebilirlik açısından çeşitli riskler taşımaktadır (Yıkıcı, 2025, s. 1165). Bu risklerin başında sürdürülebilirlik ve kritik metallerin/elementlerin tedarikinde yaşanan güvenlik sorunu gelmektedir. Rüzgâr ve jeotermal türbinleri, güneş panelleri ve enerji depolama pilleri gibi temiz enerji teknolojilerinde kullanılan bu kritik hammaddeler nihayetinde birer maden türevidir ve yenilenebilir özellikli değildir. Tüklenen maden yataklarının yerine yenisi konulamamakta, artan bütçelere rağmen yeni yataklar bulunamamakta ve günümüz teknolojisiyle bu elementlerin geri dönüşümü mümkün olmamaktadır. Üstelik bu hammaddelerin ve yatakların önemli bir kısmı belli başlı ülkelerin kontrolü altındadır (Müller ve ark., 2025, s. 2). Dolayısıyla, yenilenebilir enerji ve enerji bağımsızlığı kavramları bir ölçüde havada kalmaktadır.

Yenilenebilir enerjiler için genel kabul gören yargı, bunların “doğa dostu” olduğudur. Neredeyse sıfır karbon emisyonu salınımları nedeniyle başta güneş, rüzgâr ve hidroelektrik santralleri (HES) olmak üzere yenilenebilir kaynaklar, günümüzde de iklim krizinin önüne geçecek güçlü birer çare olarak sunulmaktadır (Tang ve ark., 2024, s. 18–19; Bishop, 2023). Ancak sera gazı salınımı konusundaki avantajları tartışılmaz olsa da çevresel etkileri bağlamında yenilenebilir enerji kaynakları da ciddi eleştiriler almaktadır. Bir zamanlar özellikle gelişmekte olan ülkelere enerji bağımsızlığı ve ekolojik avantajları nedeniyle büyük yatırımlarla inşa edilen hidroelektrik santrallerinin kullanıma alınmalarından yaklaşık 20 yıl sonra çevrenin fiziksel, kimyasal ve biyolojik boyutlarda bozulmasına yol açtığına dair raporlar yayınlanmaya başlanmıştır (Abbasi ve Abbasi, 2011, s. 2135).

Rüzgâr santralleri ve güneş panelleri de çevresel etkileri bağlamında önemli hassasiyetler içermektedir. Rüzgâr santrallerinin olumsuz etkileri kurulum aşamasında daha yoğun gözlenir. Ekipman kaynaklı karbon salınımları, kazılarla yeşil alanların daralması, endüstriyel atıkların toprağa ve suya karışması ile yaban hayatı ve biyoçeşitlilik üzerindeki olumsuz yansımalar ön plana çıkar. Benzer şekilde güneş panelleri de kurulum ve işletim süreçlerinde olumsuz çevresel etkiler yaratır. En başta, güneş panelleri için çok geniş arazilere ihtiyaç duyulur. Çoğu zaman verimli tarım arazilerini de kapsayan bu durum, arazinin

bozulması, habitat kaybı, türlerin yaşam alanlarının sınırlandırılması ve erozyon artışı gibi sonuçlar doğurur (Yıkıcı, 2025, s. 1173). Ayrıca güneş panellerinin üretimi sürecinde ekolojik dengeye ciddi zararlar verebilecek asitler, çözücüler ile arsenik, kadmiyum, galyum, indiyum, selenyum, kurşun ve kalay gibi maden, element ve kimyasallar kullanılmaktadır. Bunlar yüksek ısı durumlarında veya zamanla yaşanacak deformasyonlar sonucunda toprağa ve suya karışma riski barındırır (Rabaia ve ark., 2021, s. 5–9).

Çevresel anlamda olumsuz etkileri raporlanmış olsa da yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı diğer hidrokarbon ve nükleer enerji kaynaklarına göre daha tercih edilebilir olarak durmaktadır. Zira verimlilik, karbon salınım oranları, çevresel ve insan sağlığı açısından etkileri diğer kaynaklara göre çok daha sınırlı olduğu anlaşılmaktadır (Heiman ve Solomon, 2004, s. 94–102; Turney ve Fthenakis, 2011, s. 3268). Ancak şu da var ki yenilenebilir enerji kaynaklarının dünyanın gittikçe artan enerji ihtiyacını karşılayıp karşılayamayacağı şüphelidir. Bölgesel, coğrafi, nüfus farklılıklarının yenilenebilir enerji kaynaklarındaki verimliliği etkilemesi, güneş ve rüzgâr gibi meteorolojik etkenlerin devamlılık sorunları, enerjinin depolanması için ihtiyaç duyulan teknolojik yetersizlikler yeşil enerji dönüşümünü zorlaştırmaktadır (Yergin, 2021, s. xvii). Energy Institute Başkanı Brown'a göre, küresel çapta yenilenebilir enerji kullanımının artışı fosil yakıtlarla karşılanmaya devam eden enerji talebi artışının gerisinde kalmaktadır ve bir “enerji dönüşümü”nden ziyade “enerji ekleme” durumundan bahsetmek daha doğru olacaktır (Brown, 2025).

Bilimsel çalışmaların ortaya koyduğu gerçekler daha önce de ifade edildiği gibi paradoksal şekilde enerji kavramını çelişkili hale getirmektedir. Medeniyetin gelişimi ve devamlılığı için ihtiyaç duyulan enerji kaynaklarını elde etmek ve kullanmak aynı zamanda uygun yaşam koşulları için ihtiyaç duyulan iklime zarar vermek anlamına gelmektedir. Bilim ve siyasal otoriteler bu çelişkiyi ortadan kaldırmak için çareler arasa da gelinecek noktada yeterli ve köklü bir çözüm şimdilik ortaya konulamamaktadır. Bunun en temel nedeni yenilenebilir enerji kaynaklarının en azından kısa ve orta vadede ihtiyaç duyulan enerji ihtiyacını karşılamak kapasitesinden uzak oluşudur. Küresel gerilimler ve ekonomik dalgalanmalar enerji sektöründeki yatırım ve finansman koşullarını da dengesiz hale getirebilmektedir. Küresel arz şokları, devletlerin enerji yatırımlarına verdikleri desteklerin ekonomik istikrara göre dalgalı seyri yatırımcıların risk algısını yükseltmekte ve yenilenebilir enerji yatırımlarına yaklaşımlarını etkilemektedir (Temelli, 2025, s. 26). Tüm bu göstergelerden anlaşılabileceği üzere ülkeler ve toplumlar için enerji bağımsızlığı son derece önemli ancak çözümlenmesi de bir o kadar zor bir konu olarak ortada durmaya devam etmektedir. Teknolojik yetersizlik, iklimsel riskler, kapasite sorunları, sürdürülebilirlik, karlılık gibi sorunlar nedeniyle yenilenebilir enerji kaynaklarının şimdilik kurtarıcı potansiyeli zayıf görünmektedir. Bu nedenle kaynak çeşitlendirme stratejisi hemen tüm ülkelerin benimsediği bir yaklaşım olarak öne çıkmaktadır ve kendi potansiyel imkanları doğrultusunda, hidrokarbon enerji

yataklarını, nükleer enerji santrallerini, yenilenebilir enerji kaynaklarını hibrit bir şekilde kullanıma almaya çabalamaktadırlar. Farklı bir açıdan ifade etmek gerekirse bugünün küresel tartışma konuları olan “iklim değişikliği”, “çevre sorunları”, “yaşanılabilir dünya” temaları yarının da en çok tartışılan başlıkları olmaya devam edecek gibi görünmektedir.

İklim Krizinde Çevre İletişimi ve Medyanın Rolü

Çevre sorunları bugün küresel ölçekte en çok gündem olan konuların başındadır. Sanayileşmeyle ortaya çıkan gelişim paradigması insan yaşamını ve doğayı tehdit eder boyuta ulaşmıştır. Küresel ölçekte hemen her kurum, karmaşıkleşan çevre sorunlarına ilgi göstermekte; sorunun tanımlanması, farkındalık oluşturulması ve çözüm aşamalarında inisiyatif almaktadır. Örneğin ekolojik krizin analizi ve çözümü noktasında akademi bilgi üretirken, kamu erki düzenleyici mekanizmalarla süreci hukuki zemine oturtmakta, özel sektör ise finansal kaynak ve yatırımlarla uygulama safhasında yer almaktadır. Ancak tüm bu çok aktörlü çabaların toplumsal karşılık bulabilmesi ve sürdürülebilir bir etki yaratabilmesi, medyanın ‘farkındalık inşa etme’ misyonunu merkezi bir strateji olarak benimsemesine bağlıdır. Zira çevre sorunlarının temelinde insan davranışları vardır. Doğaya zarar veren tüketim ve üretim anlayışlarının yerini sürdürülebilirliği sağlayacak yeni bir bilinç tasarımına bırakması gerekmektedir (Vlek ve Steg, 2007, s. 7).

Çevresel problemlerin küresel ölçekte gündemdeki yerini genişletmesine paralel olarak tüm toplum, kurum ve bireylere dönük yükümlülükler anlatısı öne çıkmıştır. Bu anlamda “çevre iletişimi/çevre gazeteciliği”, kitlelerin ve kurumların çevre bilincinin artırılmasında, pozitif tutumların geliştirilmesinde ve bilgilerin yaygınlaştırılmasında yükselen bir kavram haline gelmiştir. Çünkü sorunların kamuoyunda güçlü şekilde tartışılması ve aktörlerin eylemsel olarak harekete geçirilmesi etkili iletişim stratejilerine ve medya disiplinlerine ihtiyaç duymaktadır. Çevre iletişimi altında önemli bir disiplin olarak gelişen çevre gazeteciliği, kitle iletişim araçlarında yayımlanan çevreyle ilişkili güncel olayların, eğilimlerin ve sorunların aktarılması; insanların etkileşim içinde olduğu dünya ile ilgili haber toplama, üretme ve dağıtma işlemi şeklinde tanımlanır (Duman, 2012, s. 51). Gazeteciliğin temelinde yer alan doğru ve gerçeklerin aktarılması ilkesi çevre konuları için de son derece önemlidir. Toplumun çevre duyarlılığını ve bilinç düzeyini artıracak haberlerin şeffaf bir şekilde aktarılabilmesi adına ciddi bir mücadele alanıdır (Baker, 2008, s. 30). Çevre gazeteciliği, yalnızca anlık gelişmeleri aktaran haber odaklı bir disiplin değildir. Bir yandan toplumu çevre sorunlarına karşı bilgilendirip eğitmeyi hedeflerken diğer yandan karar alıcıları daha sorumlu politikalara teşvik eder. Üstelik küresel ve yerel ölçekte gerçekleşen çevresel olaylar arasında köprüler kurarak sorunların arka planını görünür kılar (Mocatta, 2015, s. 6, 11).

Çevresel sorunların topluma nasıl aktarıldığı, nasıl algılandığı ve kitlelerde nasıl bir tutum değişikliğine yol açtığı hususları çevre iletişimi etkinliğinin özünü oluşturur. Küresel bir sorun olan iklim değişikliği ve çevre kirliliği gibi meselelerin doğru argüman ve kanıtlarla tartışılması, toplumsal farkındalığın en önemli şartlarından biridir. Bu noktada çevre iletişiminin bilimsel bir yaklaşımı esas alması ve farklı kesimlere uygun mesajlar üretmesi gerekir. Nitekim çevresel tartışmalarda bilimsel bilginin rolü artmıştır. Ancak bilimsel bilginin iletimi tek başına kitlelerin ilgisini ve duyarlılığını kazanmaya yetmeyebilir. Özellikle otoriter eğilimlerin arttığı, bilimsel bilgiye ve kaynağına şüpheyle bakan toplumlarda çevre iletişiminin çok daha hassas olması; toplumsal değerleri ve kültürel kodları da dikkate alan bir iletişim modelini benimsemesi gerekmektedir (Davis ve ark., 2018, s. 431–434).

Bireylerin çevre sorunlarına yaklaşımları, farkındalık düzeyleri ve risk algılarıyla paralellik gösterir. Fakat iklim bilimi karmaşıktır ve ekolojik bozulmaların uzun vadeli süreci ile nedenleri bireysel algı kapasitesinin ötesinde olduğundan, insanlar tarafından doğrudan deneyimlenemeyebilir. Örneğin aşırı yağışlar doğrudan gözlemlense de bunların küresel iklim değişikliğiyle ilişkilendirilmesi zordur. Bu noktada devreye giren medya, geniş ve karmaşık verileri anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde işleyerek kitlelere sunar (Arlt ve ark., 2011, s. 48). Medyanın çevre sorunlarına ilgi duymaya başladığı 1960'lı yıllardan itibaren, bu konulara yönelik küresel siyasi ilginin yükselmesi medyanın da ilgisini artırmıştır. Özellikle Birleşmiş Milletler'in 1987 tarihli "Brundtland Raporu" sonrasında hem akademik hem de medya odağında belirgin bir artış yaşanmıştır. Günümüze kadar gelen bu artış trendinde siyasi zirvelerin ve raporların etkisi büyüktür (Schäfer ve Schlichting, 2014, s. 148–159). Görüldüğü gibi çevre sorunlarının siyasi ve akademik düzeydeki geniş bilgi, kanıt ve değerlendirmeleri medya üzerinden topluma aktarılmaktadır.

Çevre iletişimi üzerine yapılan çalışmalar medya araçlarının çevre konularına yaklaşımının kitlelerin ilgi, algı ve tutumlarını yönlendirmede etkili olduğunu göstermektedir (Liao ve ark., 2016, s. 54). Medyanın çevre sorunlarını sunumunda en önemli unsurlardan biri mesajın içeriği ve tonudur. Çevresel risklerin aktarılmasında görsel unsurların kullanımı ve mesajın duygusal tonu kişilerin çevre yanlısı davranışlarında etkilidir. Bu bağlamda umut veren ve çözüm öneren mesajlar, korku ve suçluluk uyandıranlara göre farkındalığı daha olumlu etkilemektedir (Merkel ve ark., 2020, s. 2085). Bu bulguları destekleyen araştırmalarda da iyimser içerikli çevre haberlerinden pozitif etkilenen katılımcıların, çevresel eylem niyetlerinde artış gözlenmiştir (MacKinnon ve ark., 2022, s. 5). Ancak bu bulgulara aykırı olarak, karamsar içerikli mesajların kitlelerde daha motive edici duygusal uyarımlar sağladığını savunan çalışmalar da mevcuttur. Bu yaklaşıma göre karamsar mesajlar, toplumun çevresel riskleri daha fazla ciddiye almasını sağlamakta; bireylerin risklerin ortaya çıkmasındaki kendi sorumluluklarına odaklanarak eyleme geçmelerini daha çok tetiklemektedir (Morris ve ark., 2020, s. 6).

İklim ve çevre sorunlarının gündeme getirilmesinde medyanın ilgi düzeyi kadar, bu sorunlara yönelik politik yaklaşım biçimleri de dikkat edilmesi gereken bir konudur. Zira medya genellikle otorite odaklıdır. Çevre sorunlarının tanımlanmasında siyasetçilerin, hükümet yetkililerinin ve bilim insanlarının görüşlerine öncelik verir. Diğer taraftan, ekonomik ve siyasi olarak güçlü özel ve kamu kurumları, itibar ve bilgi akışını kullanarak haber içeriklerini kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirebilmektedir (Hansen, 2011, s. 11–12). Bir başka sorun da medyanın konulara kurumsal değerler ve ideolojik pencereden bakmasıdır. Kimi medya araçlarının çevresel sorunlara sahip oldukları ideolojik ve ekonomik çıkar çerçevesinden yaklaşması (Basmacı, 2021, s. 1215) çevresel konuların kamuoyuna sunulmasında ciddi göğleme ve yönlendirme sorunlarını ortaya çıkarmaktadır.

Yukarıda ifade edildiği gibi medya araçlarının politik angajmanları, ideolojik tutumları ve ekonomik çıkarları toplumda ciddi güvensizliklere yol açmıştır. Çevre haberleri konusunda medyaya güven oranı oldukça düşükken, bilim medyası biraz daha güvenilir bulunsa da bu oran bile %31-47 arasında değişmektedir (Brewer ve Ley, 2013, s. 125–129). Görüldüğü gibi, haber medyasının çevre sorunlarına yer vermesi toplumsal etkiyi artırma noktasında şüpheler barındırmaktadır. Diğer taraftan, çevre iletişimi bağlamında toplumsal güvenilirliği en yüksek oluşumlar Sivil Toplum Kuruluşları (STK) olarak öne çıkmaktadır. Çevreci STK'lar, çevre sorunlarının çözümü noktasında siyaset, iş dünyası ve medyaya göre etik, yetkinlik ve şeffaflık bakımından daha yüksek bir güven endeksine sahiptir (Sprada Mira, 2021, s. 4). Bu durum, STK faaliyetlerinin medya aracılığıyla duyurulması ve topluma seslenme stratejisini son derece önemli kılmaktadır. Özellikle yerel medyanın çevre sorunlarına eğilmesinde STK etkinliklerinin payı büyüktür. Bölgesel sorunların bölgesel paydaşlarla istişareleri, toplantılar, yürüyüş ve gösteri gibi organizasyonlar medyada yer bularak yerel halkın gündemine girebilmektedir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Nitel ve nicel içerik analizi yöntemlerinin bir arada kullanıldığı bu çalışmada söylemsel derinliği sağlamak adına eleştirel söylem analizine de başvurulmuştur. Nitel araştırma yöntemleri araştırmanın odağında yer alan unsurların problem, olay ve durumlar karşısında hangi tepkileri geliştirdiğini, anlam ve algı boyutlarını ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır (Bostan, 2024, s. 178). Nitel içerik analizi metin verilerini incelemek için kullanılan araştırma yöntemlerinden biridir. Nicel içerik analizinden farklı olarak büyük miktardaki metni benzer anlamları temsil eden etkin sayıda kategoriye ayırarak kullanılan dilin özelliklerine yoğunlaşır. Böylelikle incelenen olguya ilişkin bilgi ve anlayışı kavramaya çalışır (Hsieh ve Shannon, 2005, s. 1278). Eleştirel söylem analizi ise metnin içerisinde yer alan örtük anlamları, ideolojik unsurları, güç ilişkilerini açığa çıkarmayı amaçlamaktadır (To-

puz ve Aslan, 2024, s. 324). Bu yönüyle nitel içerik analizinden ayrılmaktadır. Niteliksel içerik analizi temalar ve anlam örüntülerine odaklanırken eleştirel söylem analizi daha derinlemesine bir analizle tespit edilen temaların politik amacını, gizlediği sosyal sorunları anlamaya çalışır.

Örneklem

Araştırmamızda örneklem olarak, Trakya bölgesinin önde gelen illeri Edirne, Kırklareli, Tekirdağ'da yayın yapan “Edirne Haber”, “Edirne Hudut Gazetesi”, “Edirne'nin Sesi”, “Kırklareli Gazetesi”, “Kırklareli Alternatif Gazetesi”, “Kırklareli Trakya Yeşilyurt Gazetesi”, “HaberTrak Gazetesi”, “Trakya Gazetesi”, “Trakya Demokrat Gazetesi”, adlı dokuz yerel gazete belirlenmiştir. Her ilden 3 gazete incelemeye alınmıştır. Gazetelerin belirlenmesinde, Basın İlan Kurumu tarafından akredite edilmiş olması hem basılı hem de online yayın faaliyetlerini sürdürmesi ve dijital arşivlerine erişilebilmesi gibi kriterler esas alınmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Her bir gazetenin online arşivinde “İğneada”, “nükleer”, “nükleer santral” ve “nükleer santral + İğneada” anahtar kelimeleriyle arama yapılmıştır. Çıkan sonuçlar incelenerek İğneada nükleer santrali ile ilgili haberler arşivlenmiştir. Veri kaybını önlemek ve sağlamasını yapmak amacıyla benzer bir tarama Google üzerinde de tekrarlanmıştır. Bu doğrultuda, [“site: www.hudutgazetesi.com “İğneada”] örneğindeki gibi her gazete ve anahtar kelime tek tek kodlanarak mevcut arşiv güncellenmiştir. Belirlenen linklerdeki haberler: yayın tarihi, başlık, kullanılan görseller, öne çıkan kavramlar ve görüşüne başvurulmuş aktörler (siyasetçi, STK temsilcisi, halk, uzman) açısından tasnif edilmiştir. Elde edilen veriler niteliksel içerik analizi yöntemiyle incelenerek şu beş ana tema belirlenmiştir:

Ekolojik Beka. İçeriklerde ekolojik beka teması nükleer santralin potansiyel çevresel etkilerini varoluşsal bir kriz olarak sunmaktadır. Medya anlatısında kullanılan “ölüm ilanı” ve “saatli bomba” gibi metaforlar riskleri dramatik bir dille kamusallaştırırken, “Trakya'nın ciğerleri” gibi ifadeler doğa savunusunu duygusal ve etik bir zemine oturtmaktadır. Bu yapı, biyofiziksel varlıkların (su kaynakları, biyoçeşitlilik) korunmasını bölgesel varlığın devamlılığı için bir zorunluluk olarak betimler.

Siyasal Temsil ve Muhalefet. Haber içeriklerinin büyük oranda siyasi aktörlerin demeçleri üzerinden şekillendiği görülmektedir. Özellikle CHP ve Sol Parti temsilcilerinin meclis konuşmaları, saha eylemleri ve basın açıklamaları medyada geniş yer bulmuştur. Bu muhalif blok, projeyi sadece çevresel bir risk olarak değil, “dayatma”, “kurban etme” ve “tüketici zihniyet” gibi negatif göstergeler üzerinden kavramsallaştırarak politik bir itiraz zeminine taşımaktadır.

Bölgesel Dayanışma. Haber metinlerinde Trakya bölgesi (Kırklareli, Edirne, Tekirdağ), projenin olası negatif etkilerine karşı bütüncül bir direnç alanı olarak temsil edilmektedir. Bölgesel kimlik eksenli bu muhalif söylem, “Trakya Platformu”, “tek yumruk” ve “kurtuluş ruhu” gibi kolektif aidiyet simgeleyen metaforlarla tahkim edilerek toplumsal bir savunma hattına dönüştürülmektedir.

Ekolojik-İktisadi Tehdit. Öne çıkan bir diğer çerçeve, bölgenin gıda ve su güvenliğine yönelik risklerdir. Proje, yalnızca çevresel bir sorun olarak değil, Trakya’nın tarım ve hayvancılık potansiyelini sekteye uğratabilecek yapısal bir tehdit olarak ele alınmaktadır. Tarımsal açıdan yüksek verimliliğe sahip bölgenin, planlanan yatırımlar neticesinde bu üretken kapasitesini kaybedeceği teması vurgulanmaktadır.

Meşrulaştırıcı Söylem. Resmî anlatının hâkim olduğu içeriklerde, nükleer santraller rasyonel birer “zorunluluk” olarak sunulmaktadır. Analiz edilen bu tema kapsamındaki haberlerde “temiz enerji” ve “enerji üssü” gibi pozitif söylemlerin ön plana çıktığı; duygusal hitabetten kaçınılarak teknik veriler ve terminoloji üzerinden projenin milli ve ekonomik boyutlarının vurgulandığı tespit edilmiştir.

Bulgular

Dünyada nükleer enerjiden ilk elektrik üretimi 1955 yılında gerçekleştirilmiştir. Türkiye’nin bu enerji kaynağına ilgisi dönemine göre oldukça erken başlamıştır. Askeri amaçlarla gizli tutulan nükleer bilgilerin açıklandığı 1955 yılındaki 1. Cenevre Konferansı’nın ardından, birçok gelişmiş ülke deneme reaktörleri inşa etmeye başlamıştır. Bu gelişmelere duyarsız kalmayan Türkiye, 1956’da Başbakanlığa bağlı Atom Enerjisi Komisyonu’nu kurmuştur. Kuruma bağlı olarak İstanbul ve Ankara’da açılan enstitülerle bilimsel araştırmalar yapılması ve yetkin personel yetiştirilmesi amaçlanmıştır. Zamanla edinilen bilgi birikimiyle birkaç kez nükleer santral kurulum girişimi başlatılsa da siyasi karar alıcıların tereddütleri nedeniyle bu projeler gerçekleşmemiştir (Kütükçüoğlu, 2020, s. 61). Nükleer santraller konusunda ilk somut adımlar ise 1970’li yıllarda atılmıştır. Türkiye Elektrik Kurumu bünyesindeki Nükleer Enerji Dairesi, ülkenin enerji ihtiyaçlarını analiz ederek üç nükleer santral kurulması gerektiği sonucuna varmıştır. Yürütülen saha çalışmalarında en uygun yerler Mersin-Akkuyu, Sinop-İnceburun ve Kırklareli-İğneada olarak belirlenmiştir. Bu bölgelerin seçilmesindeki en önemli ortak payda, santrallerin ihtiyaç duyacağı soğutma suyunun bu kıyı şeritlerinden kolayca tedarik edilebilecek olmasıdır (Damar, 2023, s. 24).

Santraller için yerler 1970’lerde tespit edilse de ilk inşaat 2013’te Mersin Akkuyu’da başlamıştır. 2028’de ise 4 reaktörün de devreye alınarak üretime başlanacağı duyurulmuştur (Bayraktar, 2024). Akkuyu Santrali güvenlik ve çevre eksenli birçok tartışmayı beraberinde getirirse de bu proje Türkiye’nin nükleer enerjideki ciddiyetini somutlaştırmış, gözleri

Sinop-İnceburun ve Kırklareli-İğneada projelerine çevirmiştir. Devlet yetkililerinin artan enerji ihtiyacı doğrultusunda bu iki projeyi sık sık telaffuz etmesi bölgelerdeki tartışmaları yoğunlaştırmıştır. Özellikle İğneada, barındırdığı özgün doğal özellikler nedeniyle tartışmaların odağına oturmuş; bölge sakinlerinin projeye yönelik tepki ve tutumları her geçen yıl daha görünür olmuştur. Bu görünürlük en net yerel basından takip edilebilmektedir. Trakya bölgesinde yayın yapan gazetelerin hemen hepsi konuya yoğun ilgi göstermiş olup, örneklem olarak belirlenen bu gazetelerdeki haberlerin incelenmesi tepkilerin yönü ve tonu konusunda önemli bulgular sunmaktadır.

Gazetelerin Niceliksel İçerik Analizi

Kırklareli-İğneada’da kurulması planlanan nükleer santral projesine yönelik yerel tutumların medya yansımalarını analiz etmek amacıyla, Trakya Bölgesi’nde yayın yapan toplam 9 yerel gazete nicel içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Elde edilen veriler, haberlerin illere, tarihlere, aktörlere göre dağılımı ve duygu tonu analizleri şeklinde aşağıda tablolar halinde sunulmaktadır.

Tablo 1

Haberlerin illere Göre Dağılımı

İl / Gazete Adı	Haber Sayısı	İl Toplamı ve Frekansı (%)
Kırklareli		48,76
Yeşilyurt Gazetesi	34	
Alternatif Gazetesi	16	
Kırklareli Gazetesi	9	
Tekirdağ		30,58
Trakya Demokrat	21	
HaberTrak	11	
Trakya Gazetesi	5	
Edirne		20,66
Hudut Gazetesi	12	
Edirne Haber	8	
Edirne'nin Sesi	5	
Genel Toplam	121	100

Gazetelerde yapılan taramalar sonucu projeye doğrudan veya dolaylı ilişkili 121 haber tespit edilmiştir. Bu haberlerin yarısı Kırklareli merkezli yerel gazetelerde yayınlanmıştır. Bunun iki temel sebebi öne çıkmaktadır: Birincisi, projenin planlandığı İğneada’nın Kırklareli sınırlarında yer alarak “coğrafi odağı” oluşturmaları; ikincisi ise Kırklareli milletvekili

Vecdi Gündoğdu'nun konuyu hem TBMM'de hem de yerel basında ısrarla gündemde tutmasıdır. Edirne ve Tekirdağ gazetelerinde ise dengeli bir dağılım görülmektedir. Toplamda konuyu en çok ve istikrarlı şekilde takip eden yayın organı ise Kırklareli Yeşilyurt gazetesi olarak tespit edilmiştir.

Tablo 2*Yıllara Göre Haberlerin Dağılım Frekans Tablosu*

Yayın Yılı	Haber Sayısı	Tematik Gelişim
2011-2020	19	Hazırlık, farkındalık ve ilk yerel tepkiler dönemi
2021	5	İklim krizi ve enerji politikalarının sertleşmesi
2022	12	Bakanlık düzeyinde Trakya vurgusunun resmîyet kazanması
2023	24	Seçim süreci ve nükleer ana siyasi malzeme olması
2024	45	Zirve: Bakanlık takviminin netleşmesi ve yoğun panel serileri
2025	11	Projenin ÇED süreçleri, imza kampanyaları ve hukuki itirazlar
2026 (güncel)	5	Yeni yılın ilk çeyreğindeki eylem planları ve güncel tepkiler
Toplam	121	

Veriler incelendiğinde, 2011-2020 yılları arasındaki 10 yıllık süreçte toplam 19 haber paylaşıldığı ve yıllık ortalama 1,9 gibi düşük bir frekans oluştuğu görülmektedir. Ancak 2020'den itibaren haber sayılarında dramatik bir artış kaydedilmiştir. Özellikle 2022-2025 yılları arasında toplam haber sayısının 92'ye ulaşması projeye ilginin ivme kazandığını, 2026'nın ilk çeyreğinde ise 5 yeni haberin yayınlanması kamuoyu ilgisinin canlılığını koruduğunu göstermektedir. Bu veriler ışığında projenin artık "teorik bir olasılık" olmaktan çıkıp "uygulama aşamasına geçmiş somut bir gerçeklik" halini aldığı söylenebilir. Son 5 yıldaki (2021-2026) bu yoğunlaşma, projenin gündemdeki stratejik öneminin katlanarak arttığını ortaya koymaktadır.

Tablo 3*Haberlerin Duygu Tonu Analizi*

Duygu Tonu	Haber Sayısı	Frekans (%)	Temel Söylemler ve Anahtar Kelimeler
Negatif (Karşıt/Endişeli)	108	89,3	Katliam, ölüm ilanı, eko-kırım, hayır, tehdit, tehlike, kirli enerji
Nötr (Bilgilendirici/Resmî)	9	7,4	Panel duyuruları, TBMM soru önergeleri, mutabakat metni, resmî ziyaretler
Pozitif (Destekleyici/Gerekli)	4	3,3	Temiz enerji grubu, nükleer eğitim başvuruları, nükleer Türkiye için gerekliliği
Toplam	121	100	

Haberlerde bariz bir şekilde negatif ton hakimdir. Haberlerin %90'ı projeye karşıt bir içeriğe sahiptir. Bu karşıtlık korku ve direniş temalarıyla öne çıkmaktadır ve gazete haberlerinde nükleer santral "ekolojik ve yaşamsal bir tehdit" olarak çerçevelenmektedir.

Tablo 4*Haberlerin Aktör Bazlı Dağılım Tablosu*

Aktör Grubu	Haber Sayısı	Frekans (%)	Öne Çıkan İsim ve Kurumlar
Siyasi Muhalefet	56	46,3	CHP, İyi Parti ve Sol Parti temsilcileri
STK'lar, Barolar ve Platformlar	43	35,5	Trakya Platformu, Edirne Barosu, TEMA, Çevre Dernekleri, DOÇEK
Resmi Makamlar	14	11,6	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çevre Bakanlığı
Bilim İnsanları / Uzmanlar	8	6,6	Akademisyenler, panelist uzmanlar
Toplam	121	100	

Haberlerin yaklaşık yarısını kapsayan siyasi aktörler tartışmanın merkezindedir. Özellikle CHP Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun meclis kürsüsünden yönelttiği soru önergeleri ve eleştiriler yerel basında en yüksek yankı bulan içeriklerdir. Muhallif kanat projeyi bir “dayatma” ve “ekolojik yıkım” olarak nitelendirerek itirazı dinamik tutmaktadır. İkinci büyük odak olan sivil toplum ve meslek örgütleri; dava süreçleri, imza kampanyaları ve “yaşam hakkı” savunuculuğu üzerinden projenin toplumsal maliyetine dikkat çekerek meselenin hukuki ve toplumsal direniş boyutunu inşa etmektedir. Üçüncü sıradaki resmi makamlar, haberlerde daha ziyade bir “savunma ve gereklilik” dili kullanarak projeye meşruiyet kazandırmaya çalışmaktadır. Haber frekansı en düşük grup olmasına rağmen bilim insanları ve uzman görüşleri; biyoçeşitlilik kaybı, karbon yutak alanlarının tahribi ve soğutma sularının ekosisteme etkisi gibi teknik veriler sunarak duygusal argümanları bilimsel kanıtlarla desteklemekte ve tartışmanın en nitelikli kısmını oluşturmaktadır.

Gazetelerin Niteliksel İçerik ve Söylem Analizleri

Metaforik Söylem: Nükleer Enerjinin Distopik Tasavvuru

Dokuz farklı yerel gazetenin haber söylemleri incelendiğinde, İğneada Nükleer Santrali projesine yönelik baskın bir distopik algılamının inşa edildiği görülmektedir. Söz konusu yatırım, bölgeyi kalkındıracak, iş imkânı yaratacak veya enerji arzını güvence altına alacak teknik bir atılımdan ziyade; bölgenin ekolojik dengesini, sosyal yapısını ve fiziksel varlığını kökten sarsacak varoluşsal bir tehdit olarak resmedilmektedir. Bu olumsuz imajın üretiminde özellikle “ölüm”, “imha”, “bela”, “kıyım” ve “bomba” gibi sert metaforlara başvurulduğu dikkat çekmektedir. Haber metinlerinde projenin bölge için bir “son” olduğu teması işlenirken, şu çarpıcı başlıklar öne çıkmaktadır:

Ölüm ve Ferman Teması. *Edirne Hudut Gazetesi*, projeyi bölgenin sonu olarak nitelendirerek “Trakya'nın Ölüm İlanı” (2026a) ve “Trakya'nın Ölüm Fermanı” (2026b) ifadelerini kullanmıştır. Benzer şekilde *Kırklareli Gazetesi* de “İğneada'da Nükleer Ölüm Demektir” (Kırklareli Gazetesi, 2019) vurgusuyla konuyu doğrudan yaşam hakkı üzerinden tartışmaya açmıştır.

Korku ve Zaman Ayarlı Tehdit. *HaberTrak Gazetesi*, geleceğe dair karamsar bir projeksiyon çizerek “Trakya’ya Saatli Bomba” (2021a) başlığıyla santrali her an infilak etmeye hazır mutlak bir yıkım nesnesi olarak tanımlamakta, nükleer santraller açısından en büyük risk olarak kabul edilen radyasyon sızıntısı ihtimalini somut, korkutucu bir gerçekliğe dönüştürmektedir. *Edirne Hudut Gazetesi* ise süreci “Trakya’ya Nükleer Bela” (2025) olarak adlandırarak toplumsal bir huzursuzluk dilini tercih etmiştir.

Ekolojik Yıkım ve Siyasal Söylem. *Trakya Demokrat Gazetesi*, “Trakya’da Büyük Bir Ekolojik Kırım Yaşanacak” (2026b) başlığıyla çevresel felaket senaryolarına odaklanırken; *Kırklareli Yeşilyurt Gazetesi*, CHP Milletvekili Gündoğdu’nun “Nükleer Santral Trakya’nın Ölüm İlanıdır” (2026) şeklindeki siyasal eleştirisini manşete taşıyarak distopik algının siyasal aktörler nezdindeki karşılığını ortaya koymuştur.

Yapılan haberlerde santralin inşa edileceği bölge bir toprak parçasından ziyade canlı organizma gibi tasvir edilmiştir. Mekânın bu şekilde organikleştirilmesi ve insani özelliklerle donatılması (antropomorfizm), bölgenin ekolojik değerini hayati bir organ statüsüne yükseltmektedir. Haber metinlerinde yer alan söylem stratejileri incelendiğinde; Bölge, “Trakya’nın Ciğerleri” (Hudut Gazetesi, 2025) ve “İstrancaların Kalbi” (Trakya Demokrat Gazetesi, 2026) ifadeleriyle sağlıklı bir insan vücuduna benzetilmekte ve bu metaforik yaklaşım çerçevesinde nükleer santral yaşayan bu vücuda dışarıdan saplanan, hayati fonksiyonları durdurma potansiyeline sahip yabancı ve öldürücü bir cisim olarak kodlanmaktadır. Tercih edilen bu retorik, projenin doğa üzerindeki etkisini teknik bir tartışma zemininden çıkarıp, yaşamın kaynağına yönelik doğrudan bir tehdide dönüştürerek kamuoyu nezdindeki duygusal tepkiyi konsolide etmeyi amaçlamaktadır.

Siyasal Söylem, Aktörler ve Kurumsal Muhalefet

Yerel basının nükleer santral tartışmalarını hangi özneler üzerinden kurguladığı ve bu meseleyi hangi mekanizmalarla ‘politize’ ettiği, üzerinde durulması gereken temel bir sorunsaldır. İlgili haber içerikleri derinlemesine analiz edildiğinde, yerel medyanın yalnızca veri aktarımı sağlayan pasif bir kanal olmadığı; aksine, sivil ve siyasal muhalefet için demokratik bir kamusal kürsü işlevi gördüğü gözlemlenmektedir. Bu tartışma zemininde söylemi şekillendiren üç temel aktör grubu belirginleşmektedir: İlk olarak, karar verici veya eleştirel konumdaki siyasal aktörler ve organizasyonlar; ikinci olarak, yarı resmi niteliğe sahip meslek odaları ve barolar gibi korporatist yapılar; son olarak ise sivil toplum kuruluşları, yerel halk hareketleri ve taban inisiyatifleri.

Siyasi Özneler. Yerel basın üzerinden yapılan incelemede, nükleer santral projesine ilişkin haber akışının merkezinde siyasal öznelerin yer aldığı saptanmıştır. Kırklareli ve Tekirdağ merkezli yerel gazeteler (Yeşilyurt, Trakya Demokrat vb.) nükleer karşıtı söylemleri

kurumsal bir muhalefet diliyle manşetlerine taşımışlardır. 2016'dan 2026'ya uzanan süreçte; Gündoğdu (Kırklareli Alternatif Gazetesi, 2026; Kırklareli Yeşilyurt Gazetesi, 2026; Kırklareli Yeşilyurt Gazetesi, 2025a; Kırklareli Yeşilyurt Gazetesi, 2025b), Aygun (Trakya Demokrat Gazetesi, 2022), Taşçı (Trakya Demokrat Gazetesi, 2025) ve Yontar (Trakya Demokrat Gazetesi, 2026) gibi siyasi isimlerin yanı sıra SOL Parti ve yerel belediye başkanlarının tepkileri, projenin bölgenin ekolojik ve sosyal geleceğine yönelik bir tehdit olarak sunulmasına aracılık etmiştir (Kırklareli Gazetesi, 2016; Trakya Demokrat Gazetesi, 2026b; Trakya Demokrat Gazetesi, 2026a).

Söz konusu aktörlerin söylem alanı: “dayatma”, “halkın iradesi” ve “sermaye çıkarları” gibi kavramsal kodlar üzerine inşa edilmiştir. Bu kodlar aracılığıyla nükleer santral projesinin toplumsal zemindeki meşruiyeti sorunsallaştırılmaktadır. Söylem analizinde öne çıkan temel argümanlar: projenin demokratik katılım süreçlerinden yoksun olduğu, İğneada'nın eşsiz ekosisteminin (longoz ormanları ve biyoçeşitlilik) risk altında olduğu ve sürecin kamu yararından ziyade sermaye birikimi öncelikli ilerlediği yönündedir.

Meslek Odaları ve Sivil İnisiyatifler. Yerel gazetelerde İğneada Nükleer Santral Projesi'ne karşı söylem sadece siyasi partilerle sınırlı kalmamış; yarı resmi meslek odaları, barolar ve akademik platformların tepkileri de geniş yer bulmuştur. Haberlerde öne çıkan muhalif söylem “yaşam savunusu”, “hukuksal meşruiyet” ve “ekolojik bütünlük” zemininde yükselmektedir. Projeyi biyopolitik bir müdahale olarak gören bu yapılar, “yaşam hakkı” kavramını öne çıkararak bölge halkı ile doğanın yaşamsal bir riske sokulacağı, ekolojik kırımla iklim krizinin derinleşeceği uyarısında bulunmaktadır.

Söylemlerde projenin bilimsel geçerliliği ve hukuki dayanakları temel çatışma alanı olarak belirlenmiş, bu durum projenin teknokratik meşruiyetini zayıflatan stratejik bir argüman olarak kullanılmıştır. Bilimsel itirazlar nükleer santralin dünyanın nadir ekosistemlerinden olan Longoz'un doğal yapısı, florası ve faunası ile olan çelişkisine dayanmaktadır. Santralin denizden alacağı soğutma suyu deniz suyunu ısıtarak su altı biyoçeşitliliğini tehdit edecek ve bölge balıkçılığını bitirebilecektir. Önemli bir karbon yutağı olan Longoz'daki orman kaybı karbon tutma kapasitesini düşürerek iklim kriziyle mücadeleyi zayıflatacaktır. Ayrıca dünya genelinde radyoaktif atıkların güvenli depolanmasına dair kanıtlanmış bilimsel bir çözüm modeli mevcut değildir ve olası bir sızıntı Trakya için ölümcül olacaktır.

Metinlere yansıyan hukuki eleştiriler de dikkat çekicidir. Bu eleştirilere göre proje için hazırlanan ÇED raporları, çevreyi korumaktan ziyade projeye yasal dayanak oluşturmayı amaçladıkları için usulsüzlük içermektedir. Projenin gerçekleştirilmesi, Anayasa'nın 56. maddesindeki “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir” ilkesiyle çelişerek anayasal bir hak ihlali doğuracaktır. Diğer bir çelişki ise Trakya Bölge Planı'nın tarım ve turizm vizyonu ile ekolojik koruma kararlarına zıt düşmesidir. Proje aynı zaman-

da İğneada Longoz bölgesinin Milli Park statüsüne de aykırıdır. Zira bu statü nedeniyle alana sanayi ve enerji yatırımı yapılması hukuken mümkün değildir.

Bölgesel Dayanışma: Trakya'nın Bir "Bütün" Olarak Savunulması

İğneada Nükleer Santral Projesi'ne yönelik haber metinlerinde "sorun" sadece Kırklareli'ne özgü değil, Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ'ı da içine alan üç ilin ortak geleceğine yönelik bir tehdit olarak betimlenmiştir. Hemen hemen bütün haber başlıkları ve içeriklerinde konu Trakya genelinde tartışılmıştır. Örneğin projeden duyulan endişe Kırklareli yerine "Trakya'nın kalbi", "Trakya'nın Ciğerleri", "Trakya'ya Bela" şeklinde kodlanmıştır. Bu durum, haberlerde kullanılan dilin idari sınırları aşan ve bölgesel bir dayanışmayı ("Trakya dayanışması") inşa etmeye çalışan bir nitelikte olduğunu göstermektedir.

Platform Siyaseti ve Tek Yumruk Söylemi. Hemen tüm gazetelerde nükleer santralin zararlarına karşı yürütülen faaliyetlerde "Trakya Platformu" ortak bir özne olarak öne çıkmaktadır. Platformda Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illerinde faaliyet gösteren önemli kuruluşların ve önde gelen kişilerin yer alması, sorunun tüm Trakya sınırlarını kapsadığını göstermektedir. Edirne Haber Gazetesi'nin "Nükleer santrale karşı tek yumruk" (2015a) manşeti bu gerçeği somutlaştıran en belirgin örnektir. Platformun panel ve bildiri gibi faaliyetlerinin gazetelerde geniş yer bulması ve paydaşların "güçlü bir koalisyon" olarak işlenmesi, yerel basının bu ortak direniş ruhunun kurumsallaşma çabalarını desteklediğini ortaya koymaktadır.

Tarihsel ve Kültürel Atıflarla Kolektif Bilinç Çağrısı. Analiz edilen metinlerde nükleer santral ve eş zamanlı yürütülen enerji/sanayi projeleri, yerel medya tarafından birer ekolojik tehdit odağı olarak konumlandırılmaktadır. Özellikle "işgal" (HaberTrak Gazetesi, 2021b) ve "savunma" (Trakya Demokrat Gazetesi, 2024) metaforları üzerinden kurulan bu retorik, sanayileşme hamlelerini bölge aidiyetine bir müdahale olarak betimlemektedir. Metinlerde Trakya'nın geleneksel "tarım ve doğa" kimliği savunulurken Ankara'nın planladığı "sanayi ve enerji merkezi" kimliği reddedilmektedir. Bu bağlamda projeler bir "kuşatma", toplumsal muhalefet ise bir "direniş hattı" olarak kurgulanmaktadır. Trakya Gazetesi'ndeki köşesinde (İşcan, 2024) Trakya Platformu'nun sonuç bildirgesinde yer alan ve tüm gazetelerce alıntılanan "*Trakya'ya yıkım getiren yatırımlar... büyük tehlikeler yaratmaktadır. Bu tehlikeyi bertaraf etmek vatan, insanlık savunmasıdır*" ifadelerini bir vatan savunması çağrısı olarak tanımlamaktadır. "Kadınlar Öndeydi" (Edirne Haber Gazetesi, 2015b), "Lüleburgaz'dan Nükleere Hayır ve Doğaya Saygı Yürüyüşü" (Kırklareli Alternatif Gazetesi, 2025) ve "DOÇEK Bisiklet Ekibi Trakya Turuna Çıkıyor" (Edirne'nin Sesi Gazetesi, 2020) gibi başlıklarla haberleştirilen sivil eylemler, bu çağrının halk tabanında yankı bulduğunu göstermektedir. Yerel gazetelerin bu figürleri öne taşıması, tepkinin ithal değil, bizzat bölge insanının öz savunma hareketi olduğu mesajını vermektedir.

Teknokratik Meşruiyet: Projenin “Gereklilik” Olarak Sunumu

İncelenen haberlerin bir kısmında, nükleer enerjinin modernleşme ve enerji bağımsızlığı için bir “zorunluluk” olduğu yönünde teknokratik bir dil kullanıldığı göze çarpmaktadır. Resmi makamların açıklamaları üzerinden şekillenen bu metinlerde nükleer enerji, “Temiz Enerji”, “Yatırım” ve “Gelecek” kavramlarıyla ilişkilendirilmektedir. Yerel gazetelerin genelindeki ezici proje karşıtı söylemin “duygusal/tepkisel” diline karşılık, bu zayıf söylem “bilimsel/ekonomik” bir meşruiyet zemini arayışındadır. Metinlerde “Nükleer Eğitim”, “Mutabakat”, “İstihdam”, “enerji bağımsızlığı” ve “zorunluluk” gibi kavramlar kullanılarak, projenin bir ihtiyaç olduğu ve uluslararası standartlarda kontrol edilebileceği mesajı verilmeye çalışılmaktadır.

“Temiz Enerji” ve “İklim Krizi” Söylemiyle Meşruiyet Arayışı. İncelenen haber metinlerinde nükleer enerjinin “temiz enerji” kategorisinde yer aldığı ve küresel iklim kriziyle mücadelede hayati bir enstrüman olduğu tezi ön plana çıkarılmaktadır. Örneğin, “Nükleer Enerji Temiz Enerji Grubuna” (Edirne Haber Gazetesi, 2018) başlıklı içeriklerde akademisyenlerin görüşlerine başvurularak nükleerin düşük karbondioksit salınımı sayesinde çevre dostu olduğu vurgulanmaktadır. Bu söylem stratejisi, nükleer enerjiyi bizzat “çevreci” olarak tanımlayarak geleneksel nükleer karşıtı argümanları etkisizleştirmeyi ve karşıt bir çerçeveleme (counter-framing) sunmayı amaçlamaktadır. Diğer taraftan haberlerde enerji arzı, güvenliği ve sürdürülebilirliği bağlamında nükleer santrallerin stratejik önemine atıf yapılmaktadır. “Avrupa da Aynı Duruma Düştü” (Edirne’nin Sesi Gazetesi, 2023) başlıklı haberde, Türkiye Enerji, Su ve Gaz İşçileri Sendikası Başkanı’nın görüşleri üzerinden enerji güvenliğinin ulusal bir mesele olduğu ifade edilmektedir. Metinde projenin hayata geçirilmemesi durumunda Avrupa’dakine benzer bir enerji krizinin yaşanacağı vurgusuyla “caydırıcı bir retorik” kullanılmaktadır. Son olarak, “En Fazla Nükleer Santral Amerika’da ama Greenpeace’in Eylemi Yok” (Kırklareli Yeşilyurt Gazetesi, 2018) başlıklı haber, nükleer karşıtı tepkilerin tarafsızlığını ve “masumiyetini” sorunsallaştırmaktadır. AK Parti Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz’ın ifadelerine dayandırılan haberde, ABD ve Fransa gibi Batılı ülkelerdeki yoğun nükleer varlığına rağmen çevre hareketlerinin buralardaki sessizliği sorgulanmakta, böylece yerel muhalefetin meşruiyeti üzerinden bir tutarsızlık tartışması açılmaktadır.

Eğitim, İstihdam ve Ekonomi Aracılığıyla Yerelleştirme. “Nükleer Eğitimi Başvuruları Başladı” (Edirne Haber Gazetesi, 2015c) başlıklı haber nükleer santral projesinin bölge gençleri için bir kariyer ve gelecek fırsatı sunduğu algısını oluşturmaktadır. Metnin ana çıktısında nükleer enerji bir risk kaynağı değil, modern bir uzmanlık alanı ve bölge ekonomisine hayat verecek fırsat kapısı olarak sunulmaktadır.

Stratejik ve Milli Zorunluluk Vurgusu. Nükleer enerjinin Türkiye için stratejik bir öneme sahip ve “milli bir zorunluluk” olduğu tezi üzerine inşa edilen haberler, ağırlıklı olarak hükümet yetkililerinin demeçleri ve akademisyen görüşleriyle desteklenmektedir. Örneğin, “Bakan Bayraktar: Trakya’da Mutlaka Bir Nükleer Santrale Sahip Olmamız Lazım” (Kırklareli Alternatif Gazetesi, 2023), “Bakan Bayraktar: Trakya’daki Santralimizi En Kısa Sürede Devreye Alacağız” (Kırklareli Alternatif Gazetesi, 2025) ve “Türkiye iki yeni nükleer santral daha kuracak!” (Kırklareli Gazetesi, 2020) başlıklı haberlerde doğrudan Cumhurbaşkanlığı ve Enerji Bakanlığı’nın vizyonu yansıtılmaktadır. Bu metinlerde kullanılan “devreye alacağız”, “lazım”, “mutlaka”, “dahil edilecek” gibi kesinlik bildiren ifadeler, projenin teknik bir gereklilik olduğunu savunurken sürecin müzakereye kapalı olduğu mesajını pekiştirmektedir. Bunun yanı sıra, “Nükleer Enerji Türkiye İçin Gerekli” (Edirne Haber Gazetesi, 2017) başlıklı haberde olduğu gibi akademik görüşler, hükümet politikalarını meşrulaştıran birer onay mercii olarak sunulmaktadır. Görüşlerine başvuru- lan Prof. Dr. Sadık Kakaç’ın; “TOBB ETÜ Öğretim Üyesi”, “Enerji Araştırmaları Merkezi Müdürü” ve “TÜBA Şeref Üyesi” gibi prestijli unvanlarıyla takdim edilmesi, nükleer santral projesi etrafında bilimsel bir meşruiyet kalkanı oluşturmaktadır. Bu durum, projenin teknokratik bir haklılık zeminine oturtulmasını ve muhalif argümanların “bilim dışı” olarak çerçevelenmesini kolaylaştırmaktadır.

Sonuç

Mevcut çalışmada İğneada’da yapılması planlanan nükleer santral projesinin Trakya yerel gazetelerine yansımaları nicel ve nitel yönleriyle incelenmiştir. İncelenen dokuz gazete üzerinden yapılan analizler, yerel basının bu projeye karşı net bir duruş sergilediğini ortaya koymakta, merkezi yönetim tarafından planlanan büyük ölçekli enerji yatırımlarına karşı yerel dinamikleri, çevre şartlarını ve karşı karşıya kalınacak riskleri de gündeme getirerek eleştirel bir söylemi benimsediği gözlemlenmiştir.

Nükleer santral girişimine ilişkin haberlerde nesnellik kriterinden uzaklaşan gazeteler, tarafsız birer aktarıcı olmanın ötesine geçerek bölge ekosistemini ve halkın haklarını gözetken birer ‘taraf’ olarak konumlanmıştır. İnceleme kapsamındaki haberlerin %90’ının negatif bir tonda kurgulanması, ‘saatli bomba’, ‘nükleer bela’ ve ‘ekolojik kıyım’ gibi sert metaforların üretilmesi, basının projeye yönelik meşruiyet algısını kırma çabasında olduğunu ortaya koymaktadır. Basının bu söylemsel inşa çabası projeyi bölgesel bir işgal ve halk iradesine yönelik dayatma olarak temsillemektedir.

Yerel gazeteler santral projesine ilişkin doğrudan dosya haber gibi kurum içi içerik üretimlerinden ziyade daha çok siyasi muhalif figürlerin ve sivil toplum kuruluşlarının tepkisel söylem ve eylemlerini haberleştirmişlerdir. Bu anlamda siyasi muhalefet ile sivil toplum kuruluşları arasında bir köprü görevi gördükleri söylenebilir. İki taraf üzerinden gerçekleşen projenin durdurulmasına dönük çabalar gazeteler aracılığıyla yüksek sesli yankılara

dönüştürülmüş, örgütlü örgütsüz olmak üzere farklı yapıların tepkileri “Trakya Platformu” gibi çatı yapılar altında kurumsallaştırılarak savunmada bölgesel bir kimlik inşasının gerçekleşmesine katkı sunulmuştur.

Gazetelerin projeye yönelik eleştirileri baskın bir şekilde haberleştirmesi ve nesnellikten uzak bir dil benimsemesi, resmi söylemin projeye dair pozitif açıklamalarını etkisizleştirmiştir. Merkezi hükümetin projenin katkı ve avantajlarına odaklanan “enerji bağımsızlığı”, “teknolojik hamle”, “millî güç” ve “bölgesel kalkınma” gibi güçlü mesajları, gazetelerin “ekolojik yıkım”, “çevresel kıyım” ve “Trakya’nın ölümü” gibi yok oluş anlatılarının gerisinde kalmıştır. Sonuç olarak kamuoyu projeye ilişkin negatif bir algının etkisi altında bırakılmıştır.

Projeye yönelik karşıt söylemin yayılmasında ve kamuoyu algısının şekillenmesinde önemli bir mecra olarak konumlanan gazetelerin aslında konuya dair örtük bir edilgenlik içinde oldukları görülmektedir. 15 yıllık kesitte, köşe yazarları veya muhabirler tarafından nükleer santrale ilişkin üretilen özgün metin ve haberlerin sınırlılığı bu durumu doğrulamaktadır. Sonuç olarak yerel basın, siyasi aktörlerin ve sivil toplum kuruluşlarının söylem ile pratiklerini sayfalarına taşımakla yetinmiş, kendi özgün habercilik dilini inşa edemeyerek yalnızca başlıkların biçimlendirilmesiyle tarafını belli eden bir ‘aktarıcı’ konumunda kalmıştır.

Çalışma bulguları ışığında, yerel basının yalnızca bir aktarıcı ya da yankı odası olmanın ötesine geçmesi elzemdir. Nükleer santral gibi kritik bir konuda teknik ve bilimsel verileri merkeze alan derinlikli bir habercilik kamuoyu tartışmalarını rasyonel bir boyuta taşıyacaktır. Duygusal ve tek taraflı muhalif söylemlerin egemenliğini aşmayı hedefleyen bu yaklaşım, bölge menfaatleri doğrultusunda en makul ve rasyonel seçeneklerin tartışılmasına zemin hazırlayacaktır.

Gazete haberlerinden elde edilen bulgular, akademik literatür açısından da önemli mesajlar içermektedir. Nitekim incelenen haberlerde nükleer santral konusu tartışılırken, Trakya bölgesindeki RES (Rüzgâr Enerji Santralleri) projeleri, madencilik faaliyetleri ve Ergene Nehri kirliliği gibi diğer ekolojik sorunların da sürece dahil edildiği görülmüştür. Çevre sorunlarının bu şekilde birbirini besleyen dinamiklerle ele alınması, yerel basın araştırmalarında ekolojik krizlere yönelik daha kapsamlı ve karşılaştırmalı çalışmalara ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir.

Finansman Beyanı	Bu araştırma; kamu, ticari veya kâr amacı gütmeyen sektörlerdeki fon kuruluşlarından herhangi bir özel hibe almamıştır.
Çıkar Çatışması Beyanı	Yazar; bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve/veya yayımlanmasıyla ilgili olarak herhangi bir muhtemel çıkar çatışması bulunmadığını beyan eder.
Yazar Katkıları	Bu makale tek yazarlıdır. Kavramlaştırma, metodoloji, araştırma, yazım ve düzenleme süreçlerinin tamamı yazar tarafından gerçekleştirilmiştir.
Etik Kurul Onayı	Bu çalışma, birincil veri toplama (anket, görüşme, deney vb.) içermediğinden etik kurul onayı gerektirmemektedir.
Yapay Zekâ Kullanım Beyanı	Bu makalenin hazırlanmasında yapay zekâ destekli araçlar kullanılmamıştır.
Funding Statement	This research did not receive any specific grant from funding organizations in the public, commercial, or not-for-profit sectors.
Declaration of Interests	The author declares that there is no conflict of interest regarding the research, authorship, and/or publication of this article.
Author Contributions	This is a single-authored article. Conceptualization, methodology, investigation, writing, and editing were all carried out by the author.
Ethics Approval	This study did not involve primary data collection (surveys, interviews, experiments, etc.) and therefore did not require ethics committee approval.
Artificial Intelligence Usage Statement	No artificial intelligence-assisted tools were used in the preparation of this article.

Kaynakça / References

- Abbasi, T., & Abbasi, S. A. (2011). Small hydro and the environmental implications of its extensive utilization. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 15(4), 2134–2143. <https://doi.org/10.1016/j.rser.2010.11.050>
- Anse Sile, A. (2014). Petrol çevre ilişkisi. *Enerji Gazetesi*. <https://www.enerjigazetesi.ist/makale-petrol-cevre-iliskisi/>
- Arı, F., & Yılmaz, V. (2023). Nükleer enerjinin fırsat ve riskleri üzerine bir inceleme. C. Yavuz & A. Ç. Akın (Eds.), *7. uluslararası Palandöken bilimsel çalışmalar kongresi kitabı* içinde (s. 268–277). İksad Yayınevi.
- Arlt, D., Hoppe, I., & Wolling, J. (2011). Climate change and media usage: Effects on problem awareness and behavioural intentions. *International Communication Gazette*, 73(1-2), 45–63. <https://doi.org/10.1177/1748048510386741>
- Atkinson, W., & Gulli, C. (2025). The energy transition in 2025: What to watch for. *RMI*. <https://rmi.org/the-energy-transition-in-2025-what-to-watch-for/>
- Baker, M. J. (2008). *Environmental journalism and Utah's national parks, 1919-1971*. Doctoral dissertation, University of Utah.
- Basmacı, G. (2021). Çevre gazeteciliği bağlamında termik santrallerle ilgili haberlerin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 14(3), 1213–1258. <https://doi.org/10.18094/josc.938621>
- Bayraktar, A. (2024). *Hedefimiz 2028'de 4 reaktörün de devreye girmesi*. T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı. <https://enerji.gov.tr/haber-detay?id=21352#:~:text=Enerji%20ve%20Tabii%20Kaynaklar%20Bakanı,yüzde%2010'unu%20karşılayacağını%20söyledi>
- Bishop, S. (2023). *Steps toward cleaner air: A closer look at the air quality and climate benefits of renewable energy*. Clarity. <https://www.clarity.io/blog/steps-toward-cleaner-air-a-closer-look-at-the-air-quality-and-climate-benefits-of-renewable-energy#toc-the-climate-benefits-of-clean-energy>
- Bostan, A. (2024). Veri analizi. Ö. Arlı (Ed.), *Bilimsel araştırma yöntemleri ve yayın etiği* içinde (s. 174–222). Milli Savunma Üniversitesi Yayınları. https://msu.edu.tr/docs/KHE/Yayınlar/Bilimsel_Arastirma_Yontemleri_ve_Yayin_Etigi.pdf
- Brewer, P. R., & Ley, B. L. (2013). Whose science do you believe? Explaining trust in sources of scientific information about the environment. *Science Communication*, 35(1), 115–137. <https://doi.org/10.1177/1075547012441691>

- Brown, A. (2025). *Statistical review of world energy*. Energy Institute. <https://www.energyinst.org/statistical-review/home>
- Çeçen, F. (2015). Kömür madenciliğinin çevresel etkileri. *Geliyorum diyen bir facia* içinde [Rapor] (s. 149–163). Boğaziçi Üniversitesi Soma Araştırma Grubu. <https://busomarastirmagrubu.boun.edu.tr/files/madenciligincevreseletkisi.pdf>
- Çelik, İ., Çeker, A., & Belge, R. (2015). Nükleer enerji: Türkiye ve dünya ölçeğinde bir değerlendirme. *Yeni Fikir Dergisi*, 7(15), 55–68.
- Dağdemir, Ö. (2015). Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve ekonomik büyüme: İklim değişikliği politikasının Türkiye imalat sanayii üzerindeki olası etkileri. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 60(2), 49–70.
- Damar, N. B. (2023). Türkiye’de nükleer santraller ve EMO’nun nükleer santrallara karşı mücadelesi. *Elektrik Mühendisliği Dergisi*, 473, 23–28. https://www.emo.org.tr/ekler/7ed71d2cba4c7a2_ek.pdf?dergi=1325
- Davis, L., Fährnich, B., Nepote, A. C., Riedlinger, M., & Trench, B. (2018). Environmental communication and science communication—Conversations, connections and collaborations. *Environmental Communication*, 12(4), 431–437. <https://doi.org/10.1080/17524032.2018.1436082>
- Duman, K. (2012). Çevre gazeteciliğinin gelişimi ve mesleki örgütlenme çabaları. S. Kırılı & Ü. S. Adlı (Eds.), *Medya ve gündelik yaşamda çevre gerçeği* içinde (s. 49–64). Aya Kitap.
- Edirne Haber Gazetesi. (2015a, Ekim 23). *Nükleer santrale karşı tek yumruk*. <https://www.edirnehaber.org/nukleer-santrale-karsi-tek-yumruk/14541/>
- Edirne Haber Gazetesi. (2015b, Kasım 16). *Kadınlar öndeydi*. <https://www.edirnehaber.org/kadinlar-ondeydi/14765/>
- Edirne Haber Gazetesi. (2015c, Şubat 12). *“Nükleer Eğitimi” başvuruları başladı*. <https://www.edirnehaber.org/nukleer-egitimi-basvurulari-basladi/12186/>
- Edirne Haber Gazetesi. (2017, Aralık 12). *Nükleer enerji Türkiye için gerekli*. <https://www.edirnehaber.org/nukleer-enerji-trkiye-iin-gerekli/27499/>
- Edirne Haber Gazetesi. (2018, Nisan 18). *Nükleer enerji temiz enerji grubuna*. <https://www.edirnehaber.org/nukleer-enerji-temiz-enerji-grubuna/29638/>
- Edirne Hudut Gazetesi. (2025, Aralık 11). *Trakya’ya nükleer bela*. <https://hudutgazetesi.com/guncel/trakyaya-nukleer-bela/>
- Edirne Hudut Gazetesi. (2026a, Ocak 19). *Trakya’nın ölüm ilanı*. <https://hudutgazetesi.com/e-gazete/19-ocak-2026-pazartesi-hudut-gazetesi/>
- Edirne Hudut Gazetesi. (2026b, Ocak 29). *Nükleer santral Trakya’nın ölüm fermanı*. <https://hudutgazetesi.com/siyaset/nukleer-santral-trakyanin-olum-fermani/>
- Edirne’nin Sesi Gazetesi. (2020). *DOÇEK bisiklet ekibi Trakya turuna çıkıyor*. <https://www.edirneninsesi.com.tr/docek-bisiklet-ekibi-trakya-turuna-ckiyor/11836/>
- Edirne’nin Sesi Gazetesi. (2023). *Avrupa da aynı duruma düştü*. <https://www.edirneninsesi.com.tr/avrupa-da-ayni-duruma-dustu/25884/>
- HaberTrak Gazetesi. (2021a, Haziran 9). *Trakya’ya saatli bomba*. <https://habertrak.com.tr/gundem/trakyaya-saatli-bomba-h84239.html>
- HaberTrak Gazetesi. (2021b, Mayıs 12). *Trakya toprakları işgal altında*. <https://habertrak.com.tr/gundem/trakya-topraklari-igal-altinda-h83105.html>
- Hakkıoğlu Tüylüoğlu, E., & Türkan, N. (2023). Nükleer güç santrallerinin çevresel etkileri. *OHS ACADEMY*, 6(1), 50–58. <https://doi.org/10.38213/ohsacademy.1140898>
- Hansen, A. (2011). Communication, media and environment: Towards reconnecting research on the production, content and social implications of environmental communication. *International Communication Gazette*, 73(1–2), 7–25. <https://doi.org/10.1177/1748048510386739>
- Heiman, M. K., & Solomon, B. D. (2004). Power to the people: Electric utility restructuring and the commitment to renewable energy. *Annals of the Association of American Geographers*, 94(1), 94–116. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8306.2004.09401006.x>
- Howes, A. (2023). Lessons from the age of coal. *Nesta*, 1–15. https://autkin.net/audiobooks/Lessons_from_the_age_of_coal/Lessons_from_the_age_of_coal.pdf

- Hsieh, H.-F., & Shannon, S. E. (2005). Three approaches to qualitative content analysis. *Qualitative Health Research*, 15(9), 1277–1288. <https://doi.org/10.1177/1049732305276687>
- İşcan, S. C. (2024, Kasım 15). 102 yıl önceki kurtuluş ruhu ile Trakya toprakları yine savunulmalı. *Trakya Gazetesi*. <https://www.trakyagazetesi.com.tr/makale/22675744/serap-comertoglu-iscan/102-yil-onceki-kurtulus-ruhu-ile-trakya-topraklari-yine-savunulmalı>
- Kaya, İ. S. (2012). Nükleer enerji dünyasında çevre ve insan. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(1), 71–71. <https://doi.org/10.11616/AbantSbe.286>
- Kırklareli Gazetesi. (2016, Ekim 16). *Başkan Altıntaş nükleer enerji santrali'ne tepki gösterdi*. <https://www.kirklareligazetesi.com.tr/baskan-altintas-nukleer-enerji-santraline-tepki-gosterdi>
- Kırklareli Gazetesi. (2019, Mayıs 28). *Nükleer Kırklareli'de-İğneada'da ölüm demektir*. <https://www.kirklareligazetesi.com.tr/nukleer-kirklarelide-igneada-da-olum-demektir>
- Kırklareli Gazetesi. (2020, Kasım 1). *Türkiye iki yeni nükleer santral daha kuracak!!!!* <https://www.kirklareligazetesi.com.tr/turkiye-iki-yeni-nukleer-santral-daha-kuracak>
- Kırklareli Alternatif Gazetesi. (2023, Temmuz 11). *Bakan Bayraktar; "Trakya'da mutlaka bir nükleer santrale sahip olmamız lazım"*. <https://www.alternatifgazetesi.com/bakan-bayraktar-trakya-da-mutlaka-bir-nukleer-santrale-sahip-olmamiz-lazim>
- Kırklareli Alternatif Gazetesi. (2025, Kasım 23). *TEMA Lüleburgaz'dan nükleere hayır ve doğaya saygı yürüyüşü*. <https://www.alternatifgazetesi.com/tema-luleburgazdan-nukleere-hayir-ve-dogaya-saygi-yuruyusu>
- Kırklareli Alternatif Gazetesi. (2026, Ocak 29). *Gündoğdu: Kırklareli'ne nükleer dayatması, Trakya'nın geleceğine bir darbedir*. <https://www.alternatifgazetesi.com/gundogdu-kirklarelili-nukleer-dayatmasi-trakyanin-gelecegine-bir-darbedir>
- Kırklareli Yeşilyurt Gazetesi. (2018, Haziran 22). *En fazla nükleer santral Amerika'da ama Greenpeace'in eylemi yok*. <https://www.yesilyurtgazete.com/en-fazla-nukleer-santral-amerikada-ama-greenpeacein-eylemi-yok/26265/>
- Kırklareli Yeşilyurt Gazetesi. (2025a, Ocak 14). *Gündoğdu'nun soruları yanıt bekliyor! İğneada nükleer Santrali için hangi aşamada?* <https://www.yesilyurtgazete.com/gundogdu-nun-sorulari-yanit-bekliyor-igneada-nukleer-santrali-icin-hangi-asamada/102436/>
- Kırklareli Yeşilyurt Gazetesi. (2025b, Kasım 22). *CHP'li Gündoğdu'dan nükleer santral hakkında TBMM'de sert tepki*. <https://www.yesilyurtgazete.com/chp-li-gundogdu-dan-nukleer-santral-hakkinda-tbmm-de-sert-tepki/112767/>
- Kırklareli Yeşilyurt Gazetesi. (2026, Ocak 30). *CHP'li Gündoğdu: Nükleer santral Trakya'nın ölüm ilanıdır*. <https://www.yesilyurtgazete.com/chp-li-gundogdu-nukleer-santral-trakya-nin-olum-ilanidir/114796/>
- Kütükçüoğlu, A. (2020). *Dünden bugüne Türkiye'de nükleer enerji*. Tekses Ofset Matbaacılık. <https://www.fmo.org.tr/wp-content/uploads/2020/09/baski.pdf>
- Lefèvre, V. (2026). *Yesterday's energy: The history of coal*. Sirenergies. <https://www.sirenergies.com/en/article/history-of-coal>
- Liao, Y., Ho, S. S., & Yang, X. (2016). Motivators of pro-environmental behavior: Examining the underlying processes in the influence of presumed media influence model. *Science Communication*, 38(1), 51–73. <https://doi.org/10.1177/1075547015616256>
- Mackinnon, M., Davis, A. C., & Arnocky, S. (2022). Optimistic environmental messaging increases state optimism and in vivo pro-environmental behavior. *Frontiers in Psychology*, 13, 856063. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.856063>
- Melsted, O., & Pallua, I. (2018). The historical transition from coal to hydrocarbons: Previous explanations and the need for an integrative perspective. *Canadian Journal of History*, 53(3), 395–422. <https://doi.org/10.3138/cjh.ach.53.3.03>
- Merkel, S. H., Person, A. M., Peppler, R. A., & Melcher, S. M. (2020). Climate change communication: Examining the social and cognitive barriers to productive environmental communication. *Social Science Quarterly*, 101(5), 2085–2100. <https://doi.org/10.1111/ssqu.12843>
- Mocatta, G. (2015). Environmental journalism. *Open School of Journalism*. https://www.researchgate.net/publication/361052520_Environmental_Journalism

- Morris, B. S., Chrysochou, P., Karg, S. T., & Mitkidis, P. (2020). Optimistic vs. pessimistic endings in climate change appeals. *Humanities and Social Sciences Communications*, 7(1), 1–8. <https://doi.org/10.1057/s41599-020-00574-z>
- Muriç, K. (2021). *Yenilenebilir enerji kaynakları hidrokarbon kaynaklara alternatif olabilir mi?* (Rapor No. 139). İHH İnsani ve Sosyal Araştırmalar Merkezi. <https://www.insamer.com/tr/uploads/pdf/rapor-yenilenebilir-enerji-kaynaklari-hidrokarbon-kaynaklara-alternatif-olabilir-mi.pdf>
- Müller, D., Groves, D. I., Santosh, M., & Yang, C.-X. (2025). Critical metals: Their applications with emphasis on the clean energy transition. *Geosystems and Geoenvironment*, 4(1), 100310. <https://doi.org/10.1016/j.geogeo.2024.100310>
- Nuclear power plants in the world 2026. (2026). *Statista*. <https://www.statista.com/statistics/267158/number-of-nuclear-reactors-in-operation-by-country/>
- Owusu, P. A., & Asumadu-Sarkodie, S. (2016). A review of renewable energy sources, sustainability issues and climate change mitigation. *Cogent Engineering*, 3(1), 1–14. <https://doi.org/10.1080/23311916.2016.1167990>
- Podobnik, B. (1999). Toward a sustainable energy regime: A long-wave interpretation of global energy shifts. *Technological Forecasting and Social Change*, 62(3), 155–172. [https://doi.org/10.1016/S0040-1625\(99\)00042-6](https://doi.org/10.1016/S0040-1625(99)00042-6)
- Rabaia, M. K. H., Abdelkareem, M. A., Sayed, E. T., Elsaid, K., Chae, K.-J., Wilberforce, T., & Olabi, A. G. (2021). Environmental impacts of solar energy systems: A review. *Science of The Total Environment*, 754, 141989. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2020.141989>
- Rosenkranz, G. (2011). Nükleer enerji konusunda yanlış bilinenler: Enerji lobisi nasıl gözümüzü boyuyor? (M. Susan & S. Savran, Çev.). İ. Günel & Ö. Gürbüz (Eds.), *Nükleer enerji masalı* içinde (s. 9–52). Heinrich-Böll-Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği. <https://tr.boell.org/tr/2014/06/27/nukleer-enerji-masali>
- Schäfer, M. S., & Schlichting, I. (2014). Media representations of climate change: A meta-analysis of the research field. *Environmental Communication*, 8(2), 142–160. <https://doi.org/10.1080/17524032.2014.914050>
- Sharma, K., Shah, G., Singhal, K., & Soni, V. (2024). Comprehensive insights into the impact of oil pollution on the environment. *Regional Studies in Marine Science*, 74, 103516. <https://doi.org/10.1016/j.rsma.2024.103516>
- Soares, M. O., Teixeira, C. E. P., Bezerra, L. E. A., Rossi, S., Tavares, T., & Cavalcante, R. M. (2020). Brazil oil spill response: Time for coordination. *Science*, 367(6474), 155–155. <https://doi.org/10.1126/science.aaz9993>
- Sprada Mira, B. (2021). *Environmental communication, pro-environmental behavior, and ENGOS: Understanding motivation and strategy across nations*. Master's thesis, Kent State University. https://etd.ohiolink.edu/acprod/odb_etd/etd/r/1501/10?clear=10&p10_accession_num=kent1620042592120961
- Tang, A., Zhu, Y., Gu, W., & Wang, C. (2024). Air quality benefits of renewable energy: Evidence from China's renewable energy heating policy. *Sustainability*, 16(21), 9268. <https://doi.org/10.3390/su16219268>
- Temelli, S. (2025). Paris Anlaşması sonrası enerji piyasalarında rejim değişimi: Sürdürülebilirlik odaklı portföy optimizasyonu. *Maliye Finans Yazıları*, (Özel Sayı 3), 25–43. <https://doi.org/10.33203/mfy.1834714>
- Temurçin, K., & Aliagaoglu, A. (2003). Nükleer enerji ve tartışmalar ışığında Türkiye'de nükleer enerji gerçeği. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 1(2), 25–39. https://doi.org/10.1501/Cogbil_00000000034
- Théry, I., Gril, J., Vernet, J. L., Meignen, L., & Maury, J. (1995). First use of coal. *Nature*, 373(6514), 480–481. <https://doi.org/10.1038/373480a0>
- Topuz, İ., & Aslan, O. (2024). Nitel bir araştırma yöntemi olarak eleştirel söylem analizi. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (17), 314–326. <https://doi.org/10.51531/korkutataturkiyat.222>
- Trakya Demokrat Gazetesi. (2022, Kasım 18). *CHP Tekirdağ vekili Aygun, enerji bakanı Dönmez'i uyardı: Trakya'da nükleer santral projeniz varsa iptal edin!* <https://trakyademokrat.com/chp-tekirdag-vekili-aygun-enerji-bakani-donmez-i-uyardi-trakyada-nukleer-santral-projeniz-varsa-iptal-edin/>
- Trakya Demokrat Gazetesi. (2024, Kasım 13). *Nükleer santrale karşı çıkmak insanlık savunmasıdır.* <https://trakyademokrat.com/nukleer-santrale-karsi-cikmak-insanlik-savunmasidir/>
- Trakya Demokrat Gazetesi. (2025, Kasım 25). *Tekirdağ milletvekili Selcan Taşçı: Su fakiri oluyoruz, çiftçi mağdur ediliyor.* <https://trakyademokrat.com/tekirdag-milletvekili-selcan-tasci-su-fakiri-oluyoruz-ciftci-magdur-ediliyor/>

- Trakya Demokrat Gazetesi. (2026, Mart 5). *CHP'li Yontar: Milli parklar ticaret alanına dönüştürülüyor*. <https://trakyademokrat.com/chpli-yontar-milli-parklar-ticaret-alanina-donusturuluyor/>
- Trakya Demokrat Gazetesi. (2026, Mart 12). *Başkan Yüceer'den nükleer santral çıkışı: Trakya'da büyük bir ekolojik yıkım yaşanacak*. <https://trakyademokrat.com/trakyada-buyuk-bir-ekolojik-kiyim-yasanacak/>
- Turnbull, T. (2021). Energy, history, and the humanities: Against a new determinism. *History and Technology*, 37(2), 247–292. <https://doi.org/10.1080/07341512.2021.1891394>
- Turney, D., & Fthenakis, V. (2011). Environmental impacts from the installation and operation of large-scale solar power plants. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 15(6), 3261–3270. <https://doi.org/10.1016/j.rser.2011.04.023>
- Türkeş, M. (2021). *Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Paris Antlaşması—İklimiduy projesi modül 2* (s. 49–99). T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı.
- Ustun, A., & Cizreli, B. (2023). İklim değişikliği ile mücadele kapsamında kömürden çıkış politikası ve kömüre bağımlı yerleşim alanlarında adil dönüşüm. M. Sezik & G. Ç. Sümer (Eds.), *İklim değişikliği: Disiplinlerarası bir değerlendirme* içinde (s. 249–274). İdeal Kent Yayınları.
- Viollet, P.-L. (2017). From the water wheel to turbines and hydroelectricity. Technological evolution and revolutions. *Comptes Rendus. Mécanique*, 345(8), 570–580. <https://doi.org/10.1016/j.crme.2017.05.016>
- Vlek, C., & Steg, L. (2007). Human behavior and environmental sustainability: Problems, driving forces, and research topics. *Journal of Social Issues*, 63, 1–19. <https://doi.org/10.1111/j.1540-4560.2007.00493.x>
- Yergin, D. (1991). *The prize: The epic quest for oil, money, and power*. Simon & Schuster.
- Yergin, D. (2021). *The new map: Energy, climate, and the clash of nations*. Penguin Books.
- Yıkıcı, A. (2025). Yenilenebilir enerjinin karanlık yüzü: Çevre kalitesi ve enerji güvenliği bağlamında bir değerlendirme. *Fiscaeconomia*, 9(2), 1165–1183. <https://doi.org/10.25295/fsecon.1609460>
- Yılmaz, S., & Kalkan, D. K. (2017). Enerji güvenliği kavramı: 1973 petrol krizi ışığında bir tartışma. *Uluslararası Kriz ve Siyaset Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 169–199.